

29 il əvvəl Heydər Əliyev Azərbaycanı xilas etdi

AXC-Müsavət cütliyünün məhv olmaq təhlükəsi qarşısında qoyduğu dövlətçiliyimiz Ulu Öndərin sayəsində qurtularaq sarsılmaz və əbədi oldu

3

Prezident İlham ƏLİYEV:
"Biz təbii qazın nəqli ilə bağlı infrastruktur imkanlarımızın potensial tələbatın səviyyəsinə gətirilməsi üçün vaxt itirməməliyik"

"Cənub qaz dəhlizi"nin genişləndirilməsi əhatəli dialoq tələb edir

5

Yenidən qurulan "Şərq Bazarı" kompleksi şəhərimizin hüsnünə yeni gözəllik qatır

Bakıda "Şərq Bazarı" kompleksi bərpa və yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva kompleksdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

2

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri cənab Prezident!
Azərbaycan Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və dost Azərbaycan xalqına səmimi təbriklərimi çatdırıram.
Ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümünü qeyd etmək çox xoşdur. Dostluq əlaqələrimiz və əməkdaşlığımız səmərəli şəkildə genişlənir.
Bundan əlavə, ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafına daha çox

səy göstərməyə hazır olduğumuzu bir daha bildirim.
Ümidvaram ki, zati-aliniz üçün münasib vaxtda Monqolustana səfər edəcəksiniz.
Fürsətdən istifadə edərək Sizə möhkəm cansağlığı və səadət, dost Azərbaycan xalqına firavanlıq arzu edirəm.
Hörmətlə,

*Xürelsüx UXNAAQIYN,
Monqolustanın Prezidenti*

8

ABŞ Azərbaycanla münasibətlərin daha da inkişafında maraqlıdır

İyunun 6-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ABŞ-in ölkəmizdəki səfiri Örl Litzemberger ilə görüşüb.
Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyət-əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, səfiri salamlayan spiker Sahibə Qafarova bu il Azərbaycan və ABŞ arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyinin tamam olduğunu bildirdi. O, ötən dövr ərzində ölkələrimiz arasında bir çox sahələrdə geniş əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulduğunu diqqətə çatdırdı. Milli Məclisin Sədri xüsusilə enerji təhlükəsizli-

yindən, ABŞ-in Azərbaycanın təşəbbüsünə olduğu regional enerji layihələrinin həyata keçirilməsi istiqamətindəki dostoyundan, beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizədən danışıb, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində geniş əməkdaşlıq edildiyini bildirdi.
Söhbət zamanı spiker parlamentlərarası əlaqələrin önəmliyindən danışaraq bildirdi ki, hər iki ölkənin parlamentində dostluq qrupları fəaliyyət göstərir və müxtəlif formatlarda mütəmadi görüşlər keçirilir.

2

Ötən il dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri uğurla yerinə yetirilib

İyunun 6-da Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclası keçirilib.
Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyət-əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, iclası açan komitə sədri Tahir Mirkişili gündəliyə 7 məsələnin daxil edildiyini bildirdi. O, əvvəlcə "Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə layihə (ikinci oxunuş) ilə bağlı məlumat verdi. Dəyişikliklərin əsas cəhətlərini diqqətə çatdıran komitə sədri bildirdi ki, Ələt AİZ-də qeydiyyatdan keçən bütün hüquqi şəxs-

lər vergilərdən azaddır, zonada işləyənlərin gəlir vergisinin dərəcələri isə Ələt AİZ-in səlahiyyətli qurumu müəyyənləşdirir. Azərbaycan şirkətləri zonaya mal və xidmət satdıqda ixrac əməliyyatı sayıldığı üçün ƏDV və rüsumlardan azaddır. Komitə sədri vurğulayıb ki, Ələt AİZ ofşor zona deyil, azad zonada cənabət yolu ilə ödənilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üzrə qanunvericiliyin müdaxilələri tətbiq edilir.

3

Bütün yollar Qarabağa aparır...

4

Yüksək sürət, maksimum adrenalin...

"Formula-1" yarışlarının təşkilində nümunə göstərən Azərbaycan bulki turnir də daxil olmaqla, daha iki il planetin sürət paytaxtı olacaq. 2016-cı ildən etibarən ölkəmizdə keçirilən "Formula-1" Qran-prisi həm ölkəmizin tanınmasına, həm də iqtisadiyyatın inkişafına böyük töhfə verib. Sürət yarışları Azərbaycanın görməli və tarixi yerlərinin, istirahət-kurort imkanlarının, mükəmməl mətbəx və gözəl təbiətinin təbliğində, eləcə də ölkənin xidmət sektorunun inkişafında müsbət rol oynayır.

8

Qida təhlükəsizliyimiz niyə qorunmur!?

"İndiki yeməklərin heç tutumu yoxdur..."
"Əvvəlki kimi deyil..."
"Dadı yoxdur..."
"Yağların əksəriyyəti keyfiyyətsizdir..."
"Yediyimiz ət bilmirik nə ətədir..."

Bu kimi daha neçə-neçə cümlə artıq hər gün məişətdə eşitdiyimiz adıləşən fikirlərə çevrilib və problemin miqyasının böyüklüyünü göstərir.

7

Paytaxtın ictimai nəqliyyat problemi nə vaxt həll olunacaq

Paytaxtda avtobusların qrafiklə işləməməsi nəticəsində sərnişinlər xeyli vaxt dayanacaqlarda gözləməli olurlar. Nəticədə avtobuslarda o dərəcədə basabas yaranır ki, sürücü qapıları belə bağlaya bilmir. Eşitdiyimizə görə, ölkəyə avtobuslar gətirilib. Lakin hələ də onları xotlərdə görün yoxdur. Niyəsi, səbəbi bilinmir. Bu, birinci məsələ. İkincisi isə istismarda olan köhnə avtobusların bərpa vəziyyətində olmasıdır. Xüsusən oturacaqları elə gündədir ki, onlarda oturmamaq daha yaxşıdır.

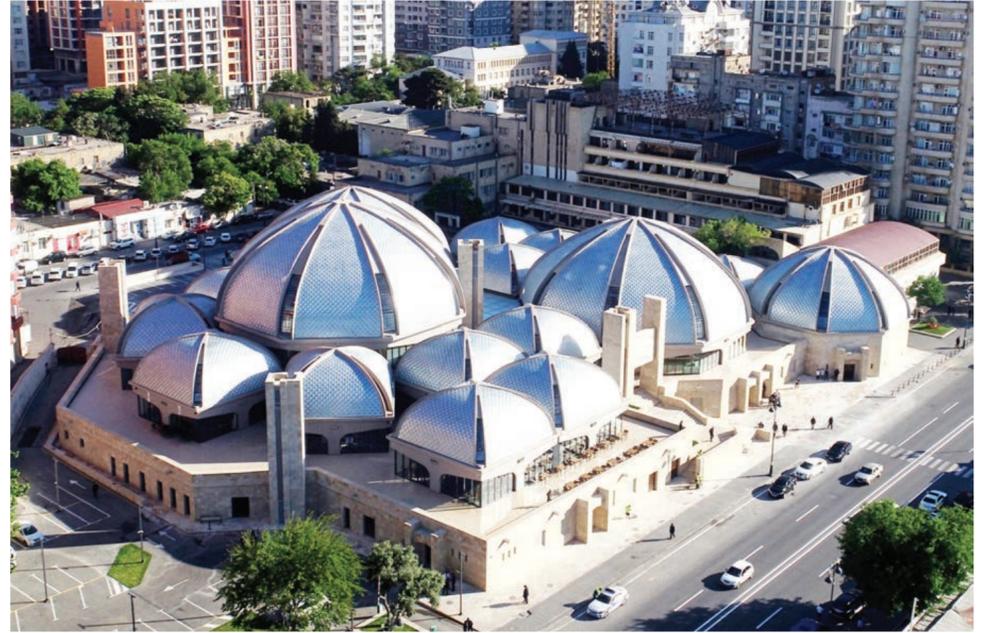
6

Qazaxıstanda keçirilən ümumxalq referendumu nəyi dəyişəcək?

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin təşəbbüsü ilə ölkədə keçirilən referendumun nəticələri bəlli olub. Son məlumata görə, referenduma Qazaxıstan Konstitusiyasına dəyişiklikləri ümumxalq səsverməsində iştirak etmiş vətəndaşların 77,18 faizi dəstəkləyib.
"Bu, 6 milyon 163 min 863 nəfərdir", - deyərək referendum üzrə Mərkəzi Komissiyanın sədri Nurlan Abdırov ilkin nəticələri açıqlayarkən bildirdi.

7

Yenidən qurulan "Şərqi Bazarı" kompleksi şəhərimizin hüsnünə yeni gözəllik qatır

Bakıda "Şərqi Bazarı" kompleksi bərpa və yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva kompleksdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Dövlət başçısına və birinci xanım məlumat verildi ki, "Şərqi Bazarı" kompleksinin bərpa və yenidənqurması işləri icra olunarkən bir sıra nüanslara xüsusi diqqət yetirilib. Bərpa zamanı layihə komandasının qarşısında duran əsas vəzifələr ilkin konsepsiyanın qorunması və xüsusi

elementlərin saxlanılması olub. Kompleksdə yenidənqurma zamanı yerli materiallardan maksimum istifadə edilib, həmçinin müasir texnologiya və avadanlıqların tətbiqinə xüsusi diqqət yetirilib.

"Şərqi Bazarı"nın girişində kiril əlifbası ilə yazılmış orijinal yazı e-

ni kalligrafiya inkişaf etdirilərkən latın əlifbasına dəyişdirilib, daxiləki işarə və başlıqlar bazanın üslubuna uyğun yenidən dizayn olunub.

Bildirilib ki, bazarda 78 icarədar fəaliyyət göstərəcək. Bu isə 300 yeni iş yerinin yaranması deməkdir.

Kompleksin əsas atributu olan gümbəzlər müxtəlif işə obyektlərinin təyinatına görə dizayn edilib. Bazara gələcək alıcıların rahatlığını təmin etmək üçün zərgərlik, əl işləri yarmarkaları, "Sandıqca" in-

cəsənət nümunələrinin satışı bölməsi, "Tamaşa", qəlyanaltılar, kafe və restoranlar, "Sehrli bazar", emalatxanalar və sair bölmələrin hər biri ayrıca gümbəz və hissələrdə cəmləşdirilib.

Qeyd edək ki, "Şərqi Bazarı"nın ilkin layihələndirilməsi 1980-ci illərin məşhur memarları Uruzmaq Rəvazov, Pavel Yarinovski və Anatoliy Bessonov tərəfindən icra olunub. Kompleks 3-ü böyük, 13-ü kiçik olmaqla 16 gümbəzdən ibarətdir.

Layihələndirilməsinə 1978-ci ildən başlanmış kompleksin tikintisinə 1980-ci ildə start verilib və 1982-ci ildə bazanın rəsmi açılışı olub. İlkin olaraq kompleks bazar kimi fəaliyyət göstərirdi.

Nadir memarlıq üslubuna görə, "Şərqi Bazarı" 2001-ci ildə Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə ölkə əhəmiyyətli daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahısına daxil ediləndə, 2017-ci ildə aparılmış əsaslı

müayinə işləri nəticəsində aşkar edilmişdi ki, fərqli təyinatlı ticarət obyektlərinin fəaliyyəti, kor-təbii formada həyata keçirilən davamlı istismar və baxımsızlıq binada ciddi zədələnmələrə, çat-

lara, aşınmalara, korroziyaya və deformasiyalara səbəb olub. Məhz bunları nəzərə alaraq kompleksin istismar göstəricilərini yaxşılaşdırmaq, davamlılığını artırmaq, normal işləmə qabiliyyətini təmin etmək məqsədilə mü-

həndis tədbirlərinin həyata keçirilməsi zərurəti yaranmışdır. Əsaslı müayinədən sonra dərhal detallı layihələndirmə prosesinə başlanılıb və 2020-ci ildə bərpa işlərinə start verilib.

Onu da qeyd edək ki, "Şərqi Bazarı" ötən əsrin 80-ci illərindən paytaxt sakinləri üçün doğma məkan çevrilmişdir. Yenidən qurulan "Şərqi Bazarı" kompleksi şəhərimizin gözəlliyinə gözəllik qatıb.

ABŞ Azərbaycanla münasibətlərin daha da inkişafında maraqlıdır

İyunun 6-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ABŞ-ın ölkəmizdəki səfiri Örl Litzenberger ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsi tərəfindən verilən məlumata görə, səfiri salamlayan spiker Sahibə Qafarova bu il Azərbaycan və ABŞ arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyinin tamam olduğunu bildirib. O, ötən dövr ərzində ölkəmiz arasında bir çox sahələrdə geniş əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulduğunu diqqətə çatdırıb. Milli Məclisin Sədri xüsusilə enerji təhlükəsizliyindən, ABŞ-ın Azərbaycanın təşəbbüskarı olduğu regional enerji layihələrinin həyata keçirilməsi istiqamətindəki dəstəyindən, beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizədən danışib, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində geniş əməkdaşlıq edildiyini bildirib.

Söhbət zamanı spiker parlamentlararası əlaqələrin əhə-

miyyətindən danışaraq bildirib ki, hər iki ölkənin parlamentində dostluq qrupları fəaliyyət göstərir və müxtəlif formatlarda mütəmadi görüşlər keçirilir. Azərbaycan yalnız federal səviyyədə deyil, ABŞ ştatlarının qanunverici orqanları ilə də əməkdaşlığın dərinləşməsinə maraqlıdır.

Görüşdə Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində əldə etdiyi zəfər və regionda yaranmış yeni vəziyyət barədə məlumat verən spiker bildirib ki, Azərbaycan sülh və sabitliyin tərəfdarıdır. Ölkəmizin Vətən müharibəsində qələbəsi və 30 ilə yaxın Ermənistanın işğal altında olan torpaqlarını azad etməsi regionda yeni reallıqlar yaradıb. Azərbaycan ərazilərinin tezliklə minalardan təmizlənməsi və 30 ilə yaxın məcburi köçkün

həyatı yaşamış vətəndaşlarının öz yurdlarına qayıtması üçün sürətli bərpa və quruculuq işləri aparır. İnanırıq ki, iki ölkə arasında sülh sazişi imzalanacaq və bu, region ölkələrinin inkişafına yeni təkan verəcəkdir.

Səmimi görüş üçün təşəkkürünü bildiren ABŞ-ın ölkəmizdəki səfiri Örl Litzenberger Azərbaycanın ABŞ üçün mühüm tərəfdaş olduğunu, ölkəsinin Azərbaycanla münasibətlərin inkişafına böyük önəm verdiyini və münasibətlərin daha da inkişafında maraqlı olduğunu diqqətə çatdırıb. O, bu sahədə parlamentlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsinin faydalı olacağını bildirib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

29 il əvvəl Heydər Əliyev Azərbaycanı xilas etdi

AXC-Müsavat cütliyünün məhv olmaq təhlükəsi qarşısında qoyduğu dövlətçiliyimiz Ulu Öndərin sayəsində qurtularaq sarsılmaz və əbədi oldu

AXC-Müsavat iqtidarının siyasi sorişsizliyinin yaratdığı dərindən böhran 1993-cü ilin ortalarına doğru özünün pik həddinə çatmışdı. Ölkə faktiki olaraq idarə olunmurdu. Mərkəzdənqaçma, dərinləşən siyasi böhran, separatizm meyillərinin yaranması və inkişafı dövlətçiliyimizi və yenidən qazandığımız müstəqilliyimizi məhvə doğru aparırdı. Bütün bunların nəticəsi idi ki, cəbhə xəttində hərbi uğursuzluqlar baş alıb gedirdi.

Gəncə hadisələri siyasi böhranın kulminasiya nöqtəsi idi

Onsuz da vəziyyətin gərgin olduğu respublikamızda 1993-cü ilin yayında siyasi və hərbi şərait xüsusilə ağırlaşmışdı. Əbülfəz Elçibəy iqtidarı faktiki olaraq hakimiyyət strukturlarına, o cümlədən silahlı birləşmələrə nəzarəti tam itirmişdi. Artıq bir sıra ərazilərdə - Gəncədə, Lənkəranda, Qusarda və digər regionlarda silahlı birləşmələr separatçı iddialarla çıxış edib, mərkəzi hakimiyyətə tabe olmadıqlarını bildirdilər. Ölkədə vətəndaş müharibəsi qaçılmaz idi.

Xatırladığ ki, hələ 1993-cü ilin fevralında prezident Ə. Elçibəy keçmiş korpus komandiri Surat Hüseynovun rəhbərlik etdiyi 709 sayılı hərbi hissənin ləğv edilməsi haqqında sərəncam imzalamışdı. Mərkəzdənqaçmanın, hakimiyyətsizliyin, iqtidarın dövlət idarəçiliyini tamamilə itirməsinin nəticəsi idi ki, S.Hüseynov bu sərəncamın tələblərinə tabe olmamışdı. Prezidentin 709 sayılı hərbi hissənin rəhbərliyinin dəyişdirilməsi və onun Ağcabədi rayonuna köçürülməsi haqqında yeni sərəncamı da kağız üzərində qalmışdı. Üstəlik, Gəncəyə gələn hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbər şəxsləri girov götürülmüşdü.

Bundan sonra hakimiyyət 709 sayılı hərbi hissənin tərki-silah edilməsi ilə bağlı növbəti sərəncam qəbul edilmiş və bununla da ölkədə qardaş qırğınının əsas yarılmışdı. İyunun 4-də Gəncədə S.Hüseynovun başçılıq etdiyi hərbi hissə ilə hökumət qüvvələri arasında silahlı toqquşma baş vermişdi.

Beləliklə, 1993-cü il iyunun 4-də Gəncədə baş verən hadisələr AXC-Müsavat qaragürhunun idarəçilikdə buraxdığı kobud səhvlərin

artıq özünün kulminasiya nöqtəsinə çatmasından xəbər verirdi. 35 nəfərin ölümünə səbəb olan bu qardeş qırğın ölkədəki anarxiyanın, xaosun, özbaşnalığın, cəbhə bölgələrində bir-birinin ardınca baş vermiş uğursuzluqların, hakimiyyətdə olanların pozucu fəaliyyətinin və AXC-Müsavat iqtidarına qarşı ümumxalq inamının olmamasının məntiqi nəticəsi idi.

Antiazərbaycançı qüvvələrin planları alt-üst oldu

Bundan sonra S.Hüseynovun tabeçiliyindəki silahlı qüvvələr Gəncəbasar bölgəsində yerli hakimiyyət strukturlarını devirərək Bakıya doğru hərəkət etməyə başladı. Beləliklə, Gəncədə baş verən hərbi-siyasi böhranı daha kritik həddə çatdırdı və ölkə vətəndaş müharibəsi təhlükəsi ilə üzləşdi. Həmin faciəvi və iztirablı hadisələr zamanı antiazərbaycanlı qüvvələrin fikrincə, Azərbaycan parçalanmalı, dövlətçiliyimiz və müstəqilliyimiz məhv olmalı idi.

Lakin dahi şəxsiyyət, böyük siyasətçi Heydər Əliyevin həmin

günlərdə Naxçıvandan Bakıya gəlişi antiazərbaycançı qüvvələrin planlarını alt-üst etdi. Vətəninin ağır günündə xalqın istəyi ilə Bakıya qayıdan Ulu Öndərin böyük sayırları və müdrikliyi nəticəsində ölkədə vətəndaş müharibəsinin qarşısı alındı. Ümummilli Liderin hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan məhv olmaq təhlükəsindən xilas oldu.

Heydər Əliyev bu hadisələrlə bağlı çıxışlarının birində deyirdi: "1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycanda böyük dövlət böhranı yaranmışdı. Azərbaycan dağılmağa başladı və o vaxtkı iqtidar ölkəni idarə edə bilmədi. Gəncədə toqquşma baş verdi və qan töküldü. Gəncədə başlayan hərəkət Azərbaycanın ərazisinin, demək olar ki, yarısından çoxunda hakimiyyəti öz əlinə aldı. Vaxtilə məni təqib edən, Naxçıvandan məni devirmək və Azərbaycanı dağıtmaq istəyən sərəncamçı istəyən o vaxtkı iqtidar belə bir zamanda ələcsiz qaldı və mənə müraciət etdi. Ancaq ondan əvvəl mənə müraciət edənlər bizim partiyanın üzvləri, Azərbaycanın müxtəlif təbəqələrinin nümayəndələri və ziyalıları oldu. Onlar məni yenidən Bakıya dəvət etdilər".

Güclü siyasətçi, pragmatik lider, müdrik dövlət xadimi kimi Heydər Əliyevin titanik səyləri nəticəsində müstəqilliyin ilk illərində dağılmaq və dünyaya xarəitəsindən silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmış Azərbaycanı bütün fəlakətlərdən qurtarmaq mümkün oldu. Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi ilə ölkədə ictimai-siyasi sabitlik təmin edildi, ölkə sabit inkişaf yoluna qədəm qoydu. Heydər Əliyev dövlətçiliyimizi və müstəqilliyimizi qorudu, müasir Azərbaycan dövlətinin banisi, xalqımızın Ümummilli Liderinə çevrildi. Ulu Öndərin siyasi hakimiyyətə gəlişinin ilk rəsmiləşdiyi tarix - iyunun 15-i isə təqdim Milli Qurtuluş Günü kimi həqiqi oldu.

Gəncə hadisələrindən 29 il keçib. 29 il əvvəl Heydər Əliyevin xilas etdiyi, inkişaf yoluna çıxardığı Azərbaycanı indi İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayır. Vətən müharibəsində torpaqlarımızın azad olunması isə Heydər Əliyevin başladığı Azərbaycanın inkişaf və yüksəliş tarixini daha da şərəfləndirdi və qürurlandırdı.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Ötən il dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri uğurla yerinə yetirilib

İyunun 6-da Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclası keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin verən məlumatına görə, iclası açan komitə sədri Tahir Mirkişli gündəliyi 7 məsələnin daxil edildiyini bildirdi. O, əvvəlcə "Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə layihə (ikinci oxunuş) ilə bağlı məlumat verdi. Dəyişikliklərin əsas cəhətlərini diqqətə çatdıran komitə sədri bildirdi ki, Ələt AIZ-də qeydiyyata keçən bütün hüquqi şəxslər vergilərdən azaddır, zonada işləyənlərin gəlir vergisinin dərəcələri isə Ələt AIZ-in səlahiyyətli qurumu müəyyən edir. Azərbaycan şirkətləri zonaya mal və xidmət satdığıda ixrac əməliyyatı sayıldığı üçün ƏDV və rüsumlardan azaddır. Komitə sədri vurğulayıb ki, Ələt AIZ öfşör zona deyil, azad zonada cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsində qarşı mübarizə üzrə qanunvericiliyin müddəaları tətbiq edilir.

Gündəliyin ikinci məsələsi olan "İnvestisiya fəaliyyəti haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) ilə bağlı danışıq komitə sədri, sənin birinci oxunuşunda millət vəkili tərəfindən irəli sürülən təkliflərin qanunvericilik təşəbbüsü hüququnun subyekti ilə müzakirəsi və nəzərə alınması barədə məlumat verdi.

Sonra Mülki Məcəllədə, Miqrasiya Məcəlləsində, "Yağın təhlükəsizliyi haqqında", "Yerin təkisi haqqında", "Balıqçılıq haqqında", "Texniki təhlükəsizlik haqqında", "Atmosfer havasının mühafizəsi haqqında", "Tütün və tütün məmulatı haqqında", "Telekommunikasiya haqqında", "Damazlıq heyvandarlıq haqqında", "Təbii müalicə ehtiyatları, müalicə-sağlamlaşdırma yerləri və kurortları haqqında", "Pambıqçılıq haqqında" və "Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminatı və pıratçılığa qarşı mübarizə haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) barədə bildirilib ki, dəyişikliklər "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" və "Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında" qanunda təsbit olunan müddəalara uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır.

İclasda bildirilib ki, dördüncü məsələ olan "Əhəlinin sağlamlığının qorunması haqqında", "Mülki dövrüyədə olmasınayol verilməyən (mülki dövrüyədə çıxar-

ılmış) əşyaların siyahısı haqqında", "Mülki dövrüyənin müəyyən iştirakçılara mənsub ola bilən və dövrüyədə olmasına xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövrüyənin məhdudlaşdırılması) əşyaların siyahısı haqqında", "İnsan alverinə qarşı mübarizə haqqında" və "Reklam haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) da uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır və "İnsan orqanı və toxumalarının donorluğu və transplantasiyası haqqında" qanunun icrasını ilə əlaqədar hazırlanıb.

Beşinci məsələ olan "Daşınar əmlakın yüklüliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi (ikinci oxunuş) isə "Sosial sığorta haqqında" qanuna və Vergi Məcəlləsində edilən dəyişikliklərə əsasən hazırlanıb. Belə ki, həmin dəyişikliklərdə dövlət sosial sığorta haqlarının hesablanması, ödənilməsi və bu sahədə fəaliyyətə nəzarət funksiyaları, habelə məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə bəzi hesablamaların, haqqın vaxtında ödənilməsinə görə faizlərin və maliyyə sanksiyalarının tətbiqi ilə bağlı səlahiyyətlər vergi orqanlarına həvalə edilib. Təklif olunan qanun layihəsi də həmin qanunlara uyğunlaşdırma xarakterlidir.

İclasda ikinci oxunuşda olan beş qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə edilib.

Komitə sədri bildirdi ki, altıncı məsələ olan "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" və "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) adçıqılın qanunların tətbiq dairəsinə istilik sayğacları və istilik şəbəkələrinin də əlavə olunmasını ehtiva edir. Komitə bu qanun layihəsini də Milli

Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə edib.

Sonra komitədə iclasın sonuncu və əsas məsələsi olan "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsinin (ikinci oxunuş) müzakirəsi başlandı.

Bu məsələni müzakirəyə təqdim edən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişli bildirdi ki, ötən ilin büdcəsinin gəlirləri və xərcləri ilə bağlı əsas parametrləri və göstəriciləri ilə bağlı birinci oxunuşda kifayət qədər geniş məlumat verilib. O xatırladı ki, 2021-ci ilin dövlət büdcəsi proqnozdan 969 milyon manat artıq, xərcləri isə 1 milyard 120 milyon manat qanunla yerinə yetirilib, ÜDM 5,6% artıb. O, büdcənin icrasının müzakirələrinin ikinci oxunuşun tələblərinə uyğun olaraq bir qədər fərqli formada və detallı təşkil edildiyini, büdcənin ortamüddətli xərclər çərçivəsində və notisi əsaslı büdcə olaraq daha geniş şərh edilən nəzərdən keçiriləcəyini diqqətə çatdırdı. O, bunun üçün Təhsil, Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri və İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən xərc istiqamətləri ilə bağlı ətraflı təqdimatlar ediləcəyini bildirdi.

Büdcənin gəlirləri ilə bağlı Dövlət Vergi Xidmətinin rəis müavini İlkin Vəliyev yığılan vergilər, proqnozlardan artıq yığılan vəsaitlər haqqında izahat verdi. Bildirdi ki, 2021-ci ildə vergi daxilolmaları 8,5 milyard manat təşkil etməklə, proqnoza 117,6 faiz əməl olunub və bununla da 1 milyard 279 milyon manat artıq vəsait toplanıb. Vergi daxilolmalarının büdcədə payının 32,3 faiz təşkil etdiyini bildirdən İlkin Vəliyev toplanan vəsaitin strukturu haqqında məlumat verdi.

Sonra iclasda İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev fondun maliyyə mənbələri, xərcləri barədə göstəriciləri açıqladı. O, icbari tibbi sığorta üzrə xidmətlər zərfinə, agentliyin tabeliyindəki müəssisələrə və digər sərəncam vəsaitlərin istiqamətləri barədə danışıb, rəhbərlik etdiyi qurumun struktur dəyişikliklərindən və qarşıda dayanacaq vəzifələrindən bəhs etdi.

Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev 2021-ci il dövlət büdcəsində təhsil xərclərinin icrasına dair slaydlar formatında təqdimatla çıxış etdi. O, büdcədə təhsilə ayrılan xərclərin artım tempində, büdcə vəsaitlərindəki çəkisindən danışıb, Təhsil Nazirliyinin 2021-ci il üzrə büdcə vəsaitlərinin icrasından bəhs etdi. Nazir müavini təhsildə keyfiyyət və idarəetmə, əməyin ödənişi, təhsilin əhatəliliyi kimi istiqamətlərlə bağlı nailiyyətləri diqqətə çatdırdı.

Kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Qədimova təmsil etdiyi nazirliyin büdcə vəsaitləri, onların xərclənməsi, qarşıya qoyulan hədəflər və əldə olunan nəticələrlə bağlı göstəriciləri açıqladı.

Sonra çıxış edən Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov səhiyyə xərclərinin artırılmasını, icbari tibbi sığortada əldə olunan nailiyyətləri müsbət hal kimi dəyərləndirib, Əhliman Əmiraslanov icbari tibbi sığortanın əhatə dairəsinin artırılması, icbari tibbi sığorta üzrə xidmətlər zərfinin genişləndirilməsi, xüsusən oraya onkoloji xəstəliklərin daxil edilməsi ilə bağlı fikirlərini səsləndirib.

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev 2021-ci il bü-tövliyədə ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı baxımından uğurlu il kimi dəyərləndirib, təhsil xərclərinin artırılmasını təqdir etdi. Komitə sədri təhsildə, həmçinin digər sahələrdə həyata keçirilən dövlət proqramlarının monitorinqinin aparılmasını və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsini, büdcə xərclərinin nəticəünlüliyünün artırılmasını əhəmiyyətindən bəhs etdi.

O, elm və təhsilin büdcə vəsaitlərindəki yeri, bu sahələrin inkişafı ilə bağlı qeydlərini bildirdi.

Parlamentin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev büdcənin uğurla icra edildiyini, 2021-ci ildə qeyri-neft, xüsusən də aqrar sektorun inkişaf etməsinə vurğulayıb. Komitə sədri aqrar sektorda nailiyyətlərin dayanıqlılığını qorunması, səmərəli noticələrin artırılması üçün elmi yanaşmaların tətbiqi ilə bağlı fikirlərini açıqladı.

Müzakirələrdə deputatlar Vahid Əhmədov, Vüqar Bayramov, Rüşad Quliyev, Aydın Hüseynov, İqbal Məmmədov, Məzahir Əfəndiyev çıxış edərək Təhsil, Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri və İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin təqdim etdikləri göstəricilərlə bağlı fikirlərini və qarşıya qoyulan hədəflərini, ayrılan vəsaitlərin yerinə yetirilməsi istiqamətində fikirlərini bildirdilər, suallarını səsləndirdilər.

İclasda maliyyə nazirinin müavini Azər Bayramov, Hesablama Palatası sədrinin müavini Nəsir Sadiqov, qurumun şöbə müdürü Azim Abbasov və Zəfər Rzayev müzakirə olunan məsələlərlə bağlı rəylərini bildirdilər, əldə olunan nəticələrlə bağlı fikirlərini açıqladı.

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev, təhsil nazirinin müavini İdris İsayev, kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Qədimova deputatların qaldırdıqları məsələlərə aydınlıq gətiriblər, səsləndirdikləri sualları cavablandırdılar.

Müzakirələrin sonunda deputatlar "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsinin ikinci oxunuşunda Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə edilib.

R. CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Azərbaycanla Bolqarıstan arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirilib

İyunun 6-da Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində Azərbaycan və Bolqarıstan arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümü münasibətilə tədbir və sərgi keçirilib. Bu barədə AZƏRTAC-ın Nazirliyin Mətbuat xidməti idarəsindən məlumat verilib.

Tədbirdə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin rəhbər heyəti, Bolqarıstanın ölkəmizdəki səfirliyinin rəhbərliyi və əməkdaşları, Milli Məclisin deputatları və digər qonaqlar iştirak etdilər.

Hər iki ölkənin Dövlət himnlərinin səslənməsi ilə başlayan tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov iki ölkə arasında münasibətlərin və əməkdaşlığın bugünkü səviyyəsinin məmnunluq doğurduğunu ifadə etdi. Ölkəmiz arasında müxtəlif sahələrdə, o cümlədən iqtisadi, energetika, informasiya texnologiyaları, təhlükəsizlik, turizm, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat sahələrində inkişaf edən ikitərəfli münasibətləri vurğulayan nazir müavini Xələf Xələfov beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də siyasi əlaqələrimizin inkişaf etdiyini bildirdi. İki ölkə arasında strateji xarakter daşıyan münasibətləri xarakterizə edən Xələf Xələfov, dövlətlərimiz arasında beynəlxalq hüququn təməli prinsiplərini, o cümlədən sərhədlərin toxunulmazlığı, suverenlik və ərazi bütövlüyünə qarşılıqlı hörmətə əsaslanan dost münasibətlərin mövcud olduğunu qeyd etdi.

Daha sonra çıxış edən Bolqarıstanın Azərbaycandakı səfiri Nikolay Yankov ölkəmiz arasında qarşılıqlı hörmət əsasında dost münasibətləri saxlandığını və əlaqələrin son 30 il ərzində dinamik inkişafını məmnunluqla qeyd etdi. Səfir iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin əsasını 1992-ci ildə qoyulmasına baxmayaraq, əlaqələrimizin tarixinin bundan daha qədim olduğunu ifadə etdi. Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhan Bayramovun bu il mayın 31-dən və iyunun 1-dək Bolqarıstana baş tutmuş rəsmi səfərini xatırladın səfir, sözügedən səfər çərçivəsində iki ölkənin xarici işlər nazirlərinin rəhbərliyi ilə Azərbaycan-Bolqarıstan Strateji Dialoqunun ikinci iclasını keçirilməsini, Azərbaycanın xarici işlər nazirinin, həmçinin Bolqarıstanın Prezidenti, Baş naziri və Xalq Məclisinin sədri ilə önəmli görüşlərinin keçirildiyini bildirdi. Ölkəmiz arasında ikitərəfli əlaqələrin əsas məqamlarını özündə əks etdirən sərginin təşkilinə görə təşəkkürünü ifadə edən səfir Nikolay Yankov, Azərbaycan və Bolqarıstan arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümü münasibətilə öz təbriklərini çatdırıb, dövlətlərimiz arasında mövcud olan dostluq və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsini arzulayıb.

Tədbirin sonunda iştirakçıları Azərbaycan və Bolqarıstan arasında diplomatik münasibətlərin 30 illiyinə həsr edilmiş sərgi ilə tanış olublar.

Türkiyədə qardaş və dost ölkələrlə diplomatik münasibətlərinin qurulmasının otuzuncu ildönümünə həsr olunan rəsmi qəbul keçirilib

Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin evsahibliyi ilə Ankara şəhərində Türkiyənin qardaş və dost ölkələrlə diplomatik münasibətlərinin qurulmasının otuzuncu ildönümünə həsr olunan rəsmi qəbul keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Türkiyə Prezident Administrasiyasının Millət Kitabxanasında "Diplomatik münasibətlərin otuzuncu il mərasimi" deyəli ilə təşkil olunan mərasim Türkiyənin Azərbaycan, Gürcüstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Tacikistan, Belarus, Moldova və Ukrayna ilə diplomatik münasibətlərinin qurulmasının otuzuncu ildönümünü münasibətlə təşkil edilib. Adıçəkilən ölkələrin Türkiyədəki səfirləri, hərbi atəşələr, səfirlik və Hərbi Atəşə aparatı əməkdaşları, türk dövlətlərini təmsil edən beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, Türkiyə parlamentindən deputatlar mərasimdə iştirak ediblər.

Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi Bağdad Amreyev, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının Baş katibi Sultan Rayev, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva, Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Rəşad Məmmədov, Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Şamil Ayrıv və digərləri iştirakçılar arasında olublar.

Rəsmi hissə və bədii proqramdan ibarət mərasimin açılışında Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Türkiyə xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu çıxış ediblər.

Çıxışında Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk dövlətin qardaş Türkiyə olduğunu xatırladan nazir Ceyhun Bayramov ölkələrimiz və xalqlarımız arasında münasibətlərin mövcud səviyyəsinin xalqlarımızın iradəsi və iki ölkə liderinin qardaşlıq münasibətlərinə söykəndiyini diqqətə çatdıraraq deyib ki, Azərbaycan hər zaman qardaş Türkiyənin ölkəmizin beynəlxalq hüquqa əsaslanan mövqeyinin tam dəstəklənməsini, xüsusi olaraq 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə və ondan sonrakı dövrdə tam siyasi dəstə

təyini çox yüksək qiymətləndirir. Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, Azərbaycanın kədəri bizim kədərimizdir!", Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət!" kəlamının ruhuna uyğun olaraq ölkələrimiz arasında münasibətlər uğurla inkişaf edərək tarixi Şuşa Bəyannaməsi ilə strateji mütəttəfliq səviyyəsinədək ucalıb.

İştirakçıları səmimiyyətlə salamlayan nazir Mövlud Çavuşoğlu Türkiyənin qardaş və dost ölkələrlə diplomatik münasibətlərinin qurulmasından sonrakı dövrdə ikitərəfli münasibətlərdə görülən işlərdən danışaraq ölkəsinin Azərbaycan, Gürcüstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Tacikistan, Belarus, Moldova və Ukrayna ilə xarici siyasətinin və diplomatik əlaqələrinin vəziyyətindən bəhs edib. Ölkəmiz və xalqımız barədə xoş ifadələr səsləndirən nazir Mövlud Çavuşoğlu Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərini örnək göstərərək deyib: "Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarını geri alması bölgədə davamlı sülhün və sabitliyin yaranması üçün böyük fürsət yaradıb".

Sonra Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən Türk Dünyasının Musiqi Birliklərinin ifasında zəngin bədii proqram təqdim olunub.

Azərbaycanda münasibətlərinin təsirinə məruz qalan əhaliyə dəstək məqsədli layihənin təqdimatı olub

İyunun 6-da Bakıda BMT-nin İnkişaf Proqramının (BMTİP) və Avropa İttifaqının (Aİ) maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanda münasibətlərinin təsirinə məruz qalan əhaliyə dəstək məqsədli layihənin təqdimatı" layihəsinin təqdimat mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Aİ-nin Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Peter Mixalko, BMTİP-nin Azərbaycan-dakı rezident nümayəndəsinin səlahiyyətli icra edən Çaru Bista, ANAMA-nın sədr müavini Samir Poladov və digərləri iştirak ediblər.

Tədbirdə Aİ-nin ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Peter Mixalko çıxış edərək Avropa İttifaqının Azərbaycanın miniatemizləmə siyasətinin münasibətlərinin dəstəkləndiyini bildirdi. O diqqətə çatdırıb ki, layihə münasibətlərdən sonra parlamentin hərbi sursatlara görə həyatları risk altında olan insanlara fayda verəcək və onların həyatını xilas etməyə kömək edəcək. "Azərbaycan hökumətinin miniatemizləmə sahəsindəki işlərinin sürətlə davam etməsinə görə təbrik edirik. Biz Avropa İttifaqı olaraq Cənubi Qafqazın minalardan təmizlənməsini istəyirik. Həmçinin münasibətlərdən zərər çəkmiş insanlara kömək etmək üçün çalışırıq. Bu sahədə ANAMA-ya və Azərbaycan hökumətinə dəstək göstərməyə davam edirik", - deyərək Peter Mixalko qeyd edib.

BMTİP-nin ölkəmizdəki rezident nümayəndəsinin səlahiyyətli icra edən Çaru Bista çıxışında BMTİP-nin ANAMA ilə 1999-cu ildən bəri uzunmüddətli tərəfdaşlığa malik olduğunu, birlikdə son illər ərzində Azərbaycan torpaqlarının 806 mindən çox minna və digər parlayıcı sursatlardan təmizləndiyini, 160 min 500-dən çox keçmiş məcburi köçkünün evlərinə təhlükəsiz qayıtmasını təmin edildiyini diqqətə çatdırıb. "Torpaqların minalardan təmizlənməsi köçkünlərin öz yerlərinə qayıtması baxımından önəmlidir. Biz daim tərəfdaşlarımızla birlikdə işləməyə davam edəcəyik", - deyərək Çaru Bista qeyd edib.

Tədbirdə çıxış edən ANAMA-nın sədr müavini Samir Poladov bildirdi ki, ANAMA Vətən müharibəsindən sonra əsasən demir yolu, avtomobil yolu, su təchizat sistemləri, kommunikasiya xətləri və digər infrastruktur layihələrinin görülməsi üçün miniatemizləmə işlərinə diqqət yetirib. O, 32 min hektar ərazinin minalardan təmizləndiyini, 60 min mina və partlamamış hərbi sursatın aşkar olunaraq zərərsizləşdirildiyini vurğula

nyb. S.Poladov 2020-ci ilin noyabr ayında etibarən minaların partlaması nəticəsində 32 nəfərin öldüyünü, 184 nəfərin isə yaralandığını qeyd edib.

Həmçinin bildirilib ki, Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən layihə keçmiş tomas xəttində miniatemizləmə fəaliyyətlərini dəstəkləyəcək və bu ərazilərdə yaşayan azteminatlı ailələrə müxtəlif yaşayış yerləri təqdim etməklə onların rifahının yaxşılaşdırılmasına kömək edəcək. Minaların mövcudluğunu böyük təhlükə yaradığı, insanların yerli icmalar üçün əsas qida və yaşayış vasitələrinin mənbəyi sayılan kənd təsərrüfatı torpaqlarına daxil olmalarına maneə yaradığı qeyd edilib.

Vurğulanıb ki, layihə kənd təsərrüfatından asılı 1500 şəxsə və onların ailələrinə birbaşa və təcili olaraq qisməddətli dəstək verəcək. Layihə həmçinin Azərbaycan Respublikasının Miniatemizləmə Agentliyinin (ANAMA) rəhbərlik etdiyi humanitar miniatemizləmə işlərinə iştirak etmək üçün fəvqəladə hallara cavab qruplarının hazırlanmasına, təchiz edilməsinə və yerləşdirilməsinə kömək edəcək. Bu miniatemizləmə komponenti keçmiş tomas xəttinin yaxınlığında yaşayan, mina və partlamamış hərbi sursat riski altında olan 43 min insana faydalı olacaq.

Azərbaycan ilə Portuqaliya arasında qarşılıqlı münasibətlər müzakirə edilib

İyunun 6-da səfir Polad Bülbüloğlu Portuqaliya Respublikasının Rusiya Federasiyasına yeni təyin edilmiş səfiri xanım Madalena Fişer ilə onun xahişinə əsasən görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Polad Bülbüloğlu həmçinin təyinatı münasibətlə təbrik edib və ona uğurlar arzulayıb. Bundan əlavə, Rusiya Federasiyasında akkreditə edilmiş diplomatik korpusun duayeni qismində fəaliyyəti, Moskvada təşkil edilən çoxsaylı görüş və mədəni tədbirlər barədə qarşılıqlı məlumatlandırılıb.

Azərbaycan-Portuqaliya münasibətləri haqqında söhbət açan Polad Bülbüloğlu ikitərəfli əlaqələrin, xüsusilə turizm, mədəniyyət və təhsil sahələrində inkişafı üçün geniş imkanların olduğunu qeyd edib, bunun üçün əməli addımların atılmasının, o cümlədən qarşılıqlı rəsmi səfərlərin həyata keçirilməsinin, Azərbaycan Milli Məclisində olduğu kimi, Portuqaliya parlamentində də ölkəmizlə dostluq qrupunun təsis edilməsinin zərurliyini önə çəkib. Eyni zamanda iki ölkə arasında ticarət döviyyəsinin artırılması istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsini vacibliyini bildirdi.

Madalena Fişer Polad Bülbüloğlu tərəfindən səsləndirilən təklifləri qəbul edərək ölkəsinin Azərbaycanla əməkdaşlığın dərinləşdirilməsində maraqlı olduğunu söyləyib. Beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığın önəmini vurğulayan xanım səfir, ölkələrimizin BMT çərçivəsində irəlilədikləri namizədlərlə qarşılıqlı əsasda dəstəyin verilməsinin əhəmiyyətli kəsb etdiyini deyib.

Azərbaycanlı diplomat həmkarına Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri, onun tarixi, aparılmış danışıqlar prosesi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum 4 qətnaməsi və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində münasibətlər ilə bağlı qəbul edilmiş çoxsaylı sənədlərin mahiyyəti haqqında məlumatlandıraraq Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Ordumuzun Vətən müharibəsində qazandıqı parlaq qələbə haqqında danışıb, Azərbaycanın öz suveren torpaqlarınə naminə vuruşduğunu, beynəlxalq hüququn, haqq və ədalətin ölkəmizin tərəfində olduğunu Madalena Fişerin diqqətinə çatdırıb. Bundan əlavə, münasibətlər son qoymuş məlum üçtərəfli Boyanatin müddəaları və postmünasibətlər dövrü, eyni zamanda azad olunmuş ərazilərimizdə sürətlə aparılan gənşmiyyətlə bərpə və yenidənqurma işləri barədə məlumat verib.

Görüşdə regionda bərpə proseslər və maraqlı doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Bu kontekstdə Polad Bülbüloğlu Ukraynadakı vəziyyətlə əlaqədar Azərbaycanın rəsmi mövqeyini həmsəhbətlərinin diqqətinə çatdırıb.

Sonda portuqaliyalı qonağa Azərbaycanın milli baş örtüyü olan kəlağayı, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən nəfis şəkildə çap edilmiş "Zəfər salnaməsi" və "Qarabağ işğaldan əvvəl və sonra" kitabları hədiyyə edilib.

Xanım Fişer maraqlı və səmərəli görüşü görə səfir Polad Bülbüloğluya təşəkkürünü bildirdi.

Ümumdünya Şəhər Forumunda işğaldan azad olunan ərazilərimizdə həyata keçirilən şəhərsalma və quruculuq işləri barədə məlumat veriləcək

İyunun 26-dan 30-dək Polşa Respublikasının Katovitsə şəhərində "Daha yaxşı gələcək üçün şəhərlərimizi dəyişdirək" mövzusunda 11-ci Ümumdünya Şəhər Forumu (WUF) keçiriləcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forumda mövcud tendensiyalar, problemlər və imkanlar kontekstində şəhərlərin pände

miya və epidemiyalara hazırlıqlı olma yolları, müharibə sonrası yaşayış məntəqələrinin bərpası və şəhərlərin dayanıqlı inkişaf məsələləri müzakirə ediləcək.

BMT-nin İnsan Məskənləri Proqramı (UN-Habitat), Polşanın İnkişaf Fondları və Regional Siyasət Nazirliyinin birgə təşkilatlığı ilə keçirilən 11-ci forumda milli, regional və yerli hökumətlərin, akademik dairələrin nümayəndələrinin, iş adamlarının, icma liderlərinin və vətəndaş cəmiyyəti təmsilçilərinin

iştirakı gözlənilir. Forumda Azərbaycanı Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Əliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edəcək. Azərbaycan nümayəndə heyəti forumda 30 ilə yaxın davam edən erməni işğalı dövründə şəhər və kəndlərimizin dağıdılması faktları və hazırda işğaldan azad olunan ərazilərimizdə həyata keçirilən genişmiqyaslı şəhərsalma və quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verəcək.

Qeyd edək ki, dünyada şəhərlərin dayanıqlı inkişafının təmin edilməsi məsələləri ilə bağlı əsas global tədbirlərdən biri olan WUF forumu 2001-ci ildə BMT tərəfindən dünyanın üzvləşdiyi ən aktual problemlərdən biri - sürətli urbanizasiya və onun icmalara, şəhərlərə, iqtisadiyyata, iqlim dəyişikliyinə və siyasətlərə təsirini araşdırmaq məqsədilə təsis edilib. İlk Ümumdünya Şəhər Forumu 2002-ci ildə Kenyanın paytaxtı Nayrobi şəhərində keçirilib.

Bütün yollar Qarabağa aparır...

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində dövlət başçısının tapşırığı ilə icra olunan yol infrastrukturuna layihələrdən biri olan Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun tikintisi işləri sürətlə davam etdirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu başlanğıcını Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolunun Cəbrayıl rayo-

nu Şükürbəyli kəndindən keçən hissəsindən götürməklə Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsinə qədər uzanır. Yolun uzunluğu 39,7 kilometrdir.

Avtomobil yolu Qarabağın inkişaf planı nəzərə alınmaqla 4 hərəkət zolaqlı olmaqla I texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Yolun hərəkət hissəsi 14 metr təşkil edir.

Artıq yolboyu 14 kilometrlik hissədə asfalt-beton örtüyünün döşənməsi və süni qurğuların inşası yekunlaşmaq üzrədir.

25,7 kilometrlik hissədə isə I texniki dərəcəyə uyğun 21,5 metr enində yol yatağının və yol əsasının inşası, yol yatağı hazır olan hissələrdə yol əsasının tikintisi və hamarlayıcı lay asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri icra olunur.

Yolun normativ eninin alınması üçün müəyyən hissələrdə qaya tipli süxurlar mexanizmlə kəsilərək, həmçinin çətin relyefə malik dağlıq ərazilərdən keçən yolun layihə eninin alınması üçün dağların partladılması

üslu ilə yeni yol yatağı inşa edilir. Yol boyunca suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə nəzərdə tutulan 37 dairəvi boru üzrə 85 faiz, 9 düzbucaqlı su keçidi üzrə 95 faiz, tikilən yolun ətraf mühitə, o cümlədən faunaya mənfi təsirini azaltmaq məqsədilə 7 yollu keçid üzrə 93 faiz, ehtiyat keçidləri üzrə isə 80 faiz tikinti işləri icra olunub.

Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun 2, 19, 20, 27, 31 və 39-cu kilometrlik hissələrində 6 avtomobil körpüsünün

inşası da layihə üzrə davam etdirilir. Artıq 2,19 və 39-cu kilometrədə inşa olunan körpülərin tikintisi sona çatmaq üzrədir. Körpülərdən biri Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolu ilə kəşimədə layihələndirilib. Bununla da sözügedən avtomobil yolundan magistral yola rahat giriş-çıkış təmin olunacaq.

Tikinti işləri "İnşaat Norma və Qaydaları"nın tələblərinə əsasən, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbər-

liyinin birbaşa nəzarəti altında həyata keçirilir. Yolun tikintisinin 2023-cü il ərzində yekunlaşdırılması planlaşdırılır.

Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu işğaldan azad edilmiş Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının ərazisindən keçir. Avtomobil yolu Hadrut qəsəbəsi və Cəbrayıl şəhəri də daxil olmaqla sözügedən rayonların 20-yə yaxın yaşayış məntəqəsinə əhatə edir.

Bütün yollar Qarabağa aparır...

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

«Cənub qaz dəhlizi»nin genişləndirilməsi əhatəli dialoq tələb edir

Prezident İlham ƏLİYEV: "Biz təbii qazın nəqli ilə bağlı infrastruktur imkanlarımızın potensial tələbatın səviyyəsinə gətirilməsi üçün vaxt itirməməliyik"

"Cənub qaz dəhlizi" getdikcə daha böyük önəm kəsb edir. Azərbaycan üçün mühüm strateji əhəmiyyət daşıyan bu layihə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində də mühüm rol oynayır. Artıq onun genişləndirilməsi üçün tələbi son dövrlər çox danışıqlar və təsədüfi deyil ki, 1-4 iyun tarixlərində keçirilən "Bakı Enerji Həftəsi"ndə də dəhliz haqqında geniş söhbət gedib.

Dünyanın ən iri karbohidrogen yataqlarından olan "Şahdəniz" in kəşfi və işlənməsi 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin istismara verilməsinə və Azərbaycandan mavi yanacaq ilk dəfə Türkiyənin və Gürcüstanın regional bazarlarına neql edilməsinə imkan yaratdı. Qaz ehtiyatlarından daha geniş istifadə etmək üçün isə yeni kəmərlər lazımdır. Odu ki, "Cənub qaz dəhlizi"nin yaranması bir ehtiyac, bir zərurətə çevrildi.

Ötən il ölkəmiz xaricə ümumilikdə 22 milyard kubmetr təbii qaz ixrac edib. Bu il həmin rəqəmin 24 milyard kubmetr olacağı gözlənilir. Təbii ki, gələcək daha çox olacaq. Artıq ilyarımızdır Azərbaycan öz qaz ehtiyatlarının Avropaya neqlində tamamilə yeni, müasir infrastrukturun istifadəsini tələb edir. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "XXI əsrin boru kəməri - "Cənub qaz dəhlizi"nin 2020-ci ilin sonuncu gündə uğurla tamamlanması ümumi iradəmizi, komanda daxilində işləmək və böyük uğurları qazanmaq bacarığımızı nümayiş etdirir. Bir çox ölkələri keçən, dənizin dibindən tutmuş uca dağ zirvələrinə qədər gedən 3500 kilometrlik vahid boru kəmərləri

ri sistemi qüdrətimizin və dostluğumuzun təzahürüdür. Buna görə Azərbaycanın ilk mərhələdə başladığı enerji layihələri regional əməkdaşlıq üçün çərçivə yaratdı və onlar hazırda global enerji layihələrinə çevrilib". Belə ki, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi gerçəkləşsə boru xətti ərazisindən keçən ölkələrlə, eləcə də beynəlxalq maliyyə təsisatları, enerji şirkətləri, aparıcı ölkələrin hökumətləri və Avropa Komissiyası ilə sıx əməkdaşlıq qurduq. "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının hər ilin fevral ayında Bakıda keçirilən illik toplantısı həmin komanda işinin bariz nümunəsidir. Bu il fevralın 4-də şuranın növbəti toplantısında dəhlizin artıq işlədiyi bir daha vurğulandı. Çıxarılacaq nəticə isə bu oldu ki, yeno də işləmək, yeni körpülər salmaq, yeni əlaqələri qurmaq, interkonnektorlar yaratmaq və Avropanın qaz bazarında fəaliyyətimizi genişləndirmək lazımdır. Çünki indi Azərbaycanın karbohidrogenlərinə tələbat heç zaman görünmədiyi kimi böyükdür. Bununla bağlı Prezidentimiz demişdir ki, məsuliyyətli ölkə kimi biz bunu nəzərə alaraq və müxtəlif səbəblərə görə çətinliklər üzləsən ölkələrin dəstəkləməyə çalışın. Hazırda Azərbaycanın müvafiq strukturları sayı artan ölkələrlə daim

təmasdadır". Azərbaycan qazına olan tələbat sürətlə artır. Təbii ki, biz bunu nəzərə almalıyıq. Lakin eyni zamanda potensial istehlakçılar anlamalıdır ki, bir il ərzində qazı böyük həcmdə hasil etmək mümkün deyil. Bunun üçün bizə müqavilələr lazımdır. Biz danışıqlara başlamalı və onları sürətləndirməliyik. Biz onəvəli tərəfdaşlar və sərmayədarlar, eləcə də enerji şirkətləri ilə çalışmalıyıq ki, hasilat artsun. Həmin biz mövcud qurğular genişləndirməliyik". Yəni bu, əvvəlcədən planlaşdırılmamış məsələdir. Məlumdur ki, "Cənub qaz dəhlizi" üç boru kəməridən ibarət vahid bir sistemdir. Onun sonuncu seqmentini olan Trans-Adriatik Qaz Boru Kəmərinin (TAP) buraxılış qabiliyyəti 10 milyard kubmetrdir. İndi bu kəmərin genişləndirilməsinə ehtiyac yaranıb. Bu isə vaxt və çoxlu maliyyə vəsaiti, sıx əlaqələndirmə və əməkdaşlığın daha da güclənməsinə, bütün iştirakçı ölkələrlə fəal dialoqun olmasına tələb edir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Energetika Nazirliyi və SOCAR (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) artıq bu istiqamətdə danışıqlar aparırlar. Bununla yanaşı, CQBK-nın (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri) və TANAP-ın (Trans-Anadolu Qaz Boru

Kəməri) genişləndirilməsi də gündəmə gəlir. Deməli, Azərbaycan qazına tələbat artıqca, onun nəqli ilə bağlı infrastruktur imkanlarımızın potensial tələbatın səviyyəsinə gətirilməsi üçün vaxt itirilməməlidir. Dövlət başçısı qeyd etmişdir ki, hazırda yeni çağırışların və tələbatın olduğunu nəzərə alaraq, artıq digər potensial istehlakçı ilə danışıqlar prosesindəyik. Əlbəttə, bunun üçün yalnız birtərəfli sözlər kifayət deyil. Avropada infrastruktur, yeni interkonnektorların tikintisinə yarımlar olmalıdır və yeni şərtlər üzərində razılıq əldə edilməlidir. Çünki qaz biznesində əvvəlcə satış məsələsi həll olunur, bunun üçün müqavilələr imzalanır, sonra isə sormayə yatıraraq hasilata başlanılır. "Bakı Enerji Həftəsi"ndə də məhz bütün bu məsələlər barədə geniş söhbətlər oldu, fikirlər, təkliflər səsləndi. Prezident İlham Əliyev "Cənub qaz dəhlizi"nin komanda üzvləri, o cümlədən hökumətləri ilə fəal dialoqu davam etdirməyin lazım olduğunu dedi. Bu layihəni maliyyələşdirmiş bütün banklara təşəkkürünü edərək həm də ümidvar olduğunu bildirdi ki, onlar yeni planların həyata keçirilməsinə, xüsusilə də TAP-ın genişləndirilməsinə maliyyə dəstəyi verəcəklər.

Avropa Komissiyasının enerji siyasəti strategiyası və koordinasiya üzrə direktoru xanım Kristina Lobillo Borrero bir daha vurğuladı ki, "Cənub qaz dəhlizi" Avropa İttifaqı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir və Azərbaycanın oynadığı rol onların qaz təchizatının şaxələndirilməsi səyləri baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır: "Bu, enerji qiymətlərinin sabitliyi, həmçinin təchizat təhlükəsizliyinin təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir və biz bunu yüksək qiymətləndiririk. Bizim Azərbaycanla enerji sahəsində münasibətlərimiz uzunmüddətli müsbət enerji dialoqu üzərində qurulub". Böyük Britaniyanın biznes, enerji və təchizat üzrə dövlət naziri Qreçori Uilyam Hends Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin açılışında videomüraciətində dedi: "Bu gün Azərbaycan Gürcüstan, Türkiyə və Avropadakı tərəfdaşları üçün etibarlı və sabit təbii qaz təchizatıdır. Azərbaycanın Avropaya "Cənub qaz dəhlizi"ni mühüm nailiyyəti eks etdirir. "Cənub qaz dəhlizi"nin genişlənməsi Avropaya qaz təchizatının şaxələndirilməsinə dəstəklənəcəkdir. Biz kömürdən imtina edərək təmiz enerjiyə keçməyə davam edəcəkdir". Ən başlıcası isə bütün bu məsələlərin həlli üçün Azərbaycanın qaz potensialının olmasıdır. Həm də bizim mavi yanacaq ehtiyatlarımızın təkə nəhəng "Şahdəniz"lə məhdudlaşmır. Digər perspektivli yataqlarımız da var ki, beləlikləndirən elə gələcək illərin hasilatına başlaya bilərik. Bu da, Prezidentimizin dediyi kimi, enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə olacaq.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

"Məşğulluq marafonu" üzrə 2350-yədək şəhid ailəsi üzvü və qazi işlə təmin olunub

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən ötən il başlanılan "Məşğulluq marafonu"na artıq 644 işəgötürən qoşularaq 4528 vakansiya təqdim edib. Şəhid ailəsi üzvləri və Vətən müharibəsində yaralanmış qazilərin məşğulluğuna dəstək məqsədi daşıyan marafonun çərçivəsində artıq 2350-dək şəxs işlə təmin olunub. Onlardan 1954 nəfəri qazi, qalanları şəhid ailələrinin üzvləridir.

Türkiyənin enerji tənzimləyicisi təcrübəsini AERA ilə bölüşüb

Azərbaycanın Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi (AERA) ilə Türkiyənin Enerji Bazarnı Tənzimləmə Qurumu (EPDK) arasında 2022-ci il üzrə əməkdaşlığa dair hazırlanmış ikimərhələli fəaliyyət planının birinci mərhələsinin sonuncu onlayn görüşü keçirilib. AERA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə EPDK-nın nümayəndələri elektrik enerjisinin ötürülməsi tariflərinin tənzimləməsinə dair Türkiyə təcrübəsini agentliyin mütəxəssisləri ilə bölüşüblər. Görüşü açan AERA-nın Strateji Planlaşdırma və innovasiyalar şöbəsinin müdiri Hikmət Həsənov və EPDK-nın Strateji inkişaf departamentinin Beynəlxalq əlaqələr qrupunun rəhbəri Mehmet Kürkcü qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində təşkil olunan görüşlərin, təcrübə mübadilələrinin faydalı olduğunu vurğulayaraq növbəti mərhələ barədə iştirakçıları məlumatlandırdılar. Daha sonra EPDK-nın enerji sahəsi üzrə mütəxəssisi Nezih Enes Evren elektrik enerjisinin ötürülməsi tariflərinə dair Türkiyədəki mövcud qanunvericilikdən danışıraq elektrik enerjisi bazarında tarif tənzimləməsi və şəbəkə tariflərinin müəyyənləşdirilməsində diqqət yetirilməli məqamlar barədə geniş məlumat verib. N.E.Evren həmçinin elektrik enerjisinin ötürülməsi tarifləri və bu tariflərin formalaşmasında mühüm rol oynayan komponentlər haqqında, eləcə də ötürmə tariflərinin tənzimlənməsi prinsiplərinə dair məlumatları iştirakçıların diqqətinə çatdırdı. Interaktiv sual-cavab sessiyası ilə davam edən görüşdə sözügedən sahə ilə bağlı əlavə məlumatlar da iştirakçılarla bölüşüldü.

Ərəb mətbuatı Şuşada "Masdar" şirkəti ilə imzalanan müqavilələrdən yazıb

Ərəb ölkələrinin nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələri Şuşada "Masdar" şirkəti ilə imzalanan müqavilələrdən yazıblar. "Əl Roya", "Zəvya", "Əl Ayn", "Əl İttihad", "Əl Maşad Əl Arabi", "Əl Bəyan" və digər qəzet və portallarda "Bakı Enerji Həftəsi"nin Şuşada keçirilən xüsusi sessiyası çərçivəsində Energetika Nazirliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliyinin "Masdar" şirkəti arasında "Azərbaycan Respublikasında quruda sənaye miqyaslı 1 QVT gücündə günəş və 1 QVT gücündə külək enerjisi layihələrinin qiymətləndirilməsi, inkişafı və həyata keçirilməsi ilə bağlı icra müqaviləsi" və "Donizdə 2 QVT gücündə inteqrasiya edilmiş külək və yaşıl hidrogen layihələrinin qiymətləndirilməsi, inkişafı və həyata keçirilməsi ilə bağlı icra müqaviləsi"nin imzalanması barədə şirkətin mətbuat üçün açıqlaması dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Masdar" şirkəti Azərbaycanda həyata keçirəcəyi meqa layihələrə əsasən çoxmiqyadlı "yaşıl" investisiyaların qoyulacağına, həmçinin dənizdə külək elektrik enerjisi güclərinin yaradılması və hidrogenin istehsal edilməsi ilə Xəzərin tarixində Azərbaycan vasitəsilə yeni səhifə açılacağını qeyd edib. "Masdar"ın baş icraçı direktoru Mohamed Camel Al Ramahiyyə istinadla qeyd edib ki, şirkətin bərpaolunan enerji mənbələri sahəsində bilik və təcrübəsi Azərbaycanda enerji keçidini dəstəkləyəcək, eyni zamanda dayanıqlı inkişafa, enerji təhlükəsizliyinin təminatına və zərərli tullantıların azaldılmasına dəstək verəcəkdir.

Azərbaycanda ilk dəfə karbon kreditlərinin sertifikatlaşdırılması layihəsi icra edilib

SOCAR növbəti ekoloji nailiyyəti olaraq ilk dəfə neft-qaz hasilatı zamanı formalaşan emissiyaların ("Upstream Emission Reduction") UER layihəsi çərçivəsində sertifikatlaşdırılması həyata keçirib. Bu layihə neft-qaz sektorunda emissiyaların ciddi şəkildə azaldılması ilə yanaşı, əlavə iqtisadi üstünlüklərin əldə edilməsinə səbəb olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə SOCAR-ın vitse-prezidenti Rəfiqə Hüseynzadə Bakı Enerji Forumu çərçivəsində Şuşada keçirilən xüsusi sessiya zamanı məlumat verib. Apstrim emissiyalarının azaldılmasının "UER" mexanizmi neft-qaz əməliyyatları zəncirində istifadə istixana qazi emissiyalarının həm-miyyətli dərəcədə azaldılmasına nail olmaq üçün effektiv alətdir. Avropa İttifaqının Yanacaq Keyfiyyəti Direktivinə əsasən, neft-qaz təchizatçıları əməliyyat zamanı emissiyalarını azaldması, habelə onların ətraf mühitə təsirlərinin minimuma endirilməsi üçün "UER" layihələrini həyata keçirir və bu barədə müvafiq sertifikatlar alır. Proses notcosində əldə edilən UER sertifikatları daha sonra enerji təchizatçılarına satıla bilər ki, bu da həmin şirkətlərin emissiyalarını azaldılması hədəflərinə çatması üçün bir vasitədir. Belə ki, Norveç Krallığı "Carbon Limits" şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində SOCAR-ın fəaliyyət sahələrində pilot "Sızılmanın müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması" ("Leak Detection and Repair" - LDAR) layihəsinin həyata keçirilməsinə dair 2018-ci il 11 may tarixli anlaşma memorandumu imzalanıb. Layihə çərçivəsində "Azneft" İB-nin "Bibiheybətneft" NQÇİ, Ə.C.Əmirov adına NQÇİ, H.Z.Tağıyev adına NQÇİ, N.Norimanov adına NQÇİ və "Abşeronneft" NQÇİ-də monitoringlər keçirilib, sızma mənbələri müəyyənləşdirilib və onlardan aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görüldü.

Həyata keçirilmiş layihənin nəticəsi olaraq 14 min 500 ton CO2 ekvivalentində emissiya həcmi sertifikatlaşdırılıb və müvafiq qaydada satılıb. Layihənin icrasını notcosində SOCAR 3 milyon manat mənfəət əldə edib. Vitse-prezident Rəfiqə Hüseynzadə SOCAR-ın bu sahədə əldə olunan uğurlu təcrübəsini nəzərə alaraq, gələcəkdə də daha geniş seqmentlər üzrə azaldılmış emissiya həcmilərinin ticarəti üzrə yeni layihələr həyata keçirmək niyyətində olduğunu bildirdi.

İslam İnkişaf Bankının Müdirlər Şurasının 47-ci illik toplantısı keçirilib

Toplantıda Azərbaycanın İİB Qrupuna daxil olan İnvestisiya və İxrac Kreditlərinin Sığortası üzrə İslam Korporasiyasına üzvlüyü ilə bağlı müvafiq qətnəmə qəbul edilib

Misir Ərəb Respublikasının Şərm Əl-Şeyx şəhərində İslam İnkişaf Bankının (İİB) Müdirlər Şurasının 47-ci illik Toplantısı keçirilib. Tədbirdə iştirak edən Azərbaycan nümayəndə heyətinə iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev rəhbərlik edib.

İllik toplantıda yaşıl və dayanıqlı infrastrukturun qurulması, davamlı inkişaf üçün milli iqtisadiyyatların canlandırılması, insan kapitalının dəstəklənməsi kimi aktual məsələlər müzakirə edilib. Toplantıda Azərbaycan Respublikasının İİB Qrupuna daxil olan İnvestisiya və İxrac Kreditlərinin Sığortası üzrə İslam Korporasiyasına üzvlüyü ilə bağlı müvafiq qətnəmə qəbul olunub.

Müdirlər Şurasının 47-ci illik Toplantısı çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti bir sıra görüşlər keçirib, müzakirələr aparıb. Nümayəndə heyətinin rəhbəri, iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev İİB-in vitse-prezidenti Mənsur Muxtarlı görüşündə İİB-ə ölkəmizə göstərdiyi dəstəyə görə minnətdarlıq edilib, bankla əməkdaşlığın yüksək qiymətləndirildiyi vurğulanıb. Görüşdə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası və yenidənqurulmasında əməkdaşlıq, KOB-ların dəstəklənməsi, bankların maliyyələşdirilməsi, enerji və qida təhlükəsizliyi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) Beynəlxalq İnkişaf Fondunun baş direktoru Əbdülhəmid Əl-Xəlifi ilə görüşdə Azərbaycanın 2030-cu ilədək sosial-iqtisadi inkişafına dair milli prioritetləri barədə məlumat verilib və qarşılıqlı qoyulmuş hədəflər çərçivəsində ölkəmizin beynəlxalq maliyyə institutları ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu bildirilib, prioritet sahələrin inkişafı istiqamətində əlaqələrin genişləndirilməsinin zəruriliyi diqqətə çatdırılıb.

İyunun 4-də təşkil edilən müdirlərin "dəyimi masa"sında çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin inkişafı istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verib, bu sahədə beynəlxalq tərəfdaşların iştirakının, eləcə də global enerji və qida təhlükəsizliyi sahəsində mövcud və potensial problemlərin həlli istiqamətində ölkələrin həm-rəyliyinin önəmini qeyd edib.

Toplantı çərçivəsində həmçinin İslam İnkişaf Bankı Qrupuna daxil olan Ticarət Maliyyələşdirilməsi üzrə Beynəlxalq İslam Korporasiyasının (İTFK) rəhbəri Hani Salem Sonbol ilə də görüş keçirilib. Tərəflər Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinin inkişafı istiqamətində İTFK ilə əməkdaşlıq, eləcə də Azərbaycanın ixrac potensialının gücləndirilməsində korporasiyanın rolu müzakirə edilib, bu istiqamətdə həyata keçiriləcək növbəti birgə addımlar barədə razılığa gəlinib.

Qazilər onlara göstərilən sosial dəstəkdən razıdırlar

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə gələn bir qrup Vətən müharibəsi qazisi ölkəmizdə şəhid ailələri və qazilərin sosial müdafiəsi sahəsində aparılan işlərdən razılıqlarını bildiriblər.

Qazilər Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişi ilə müharibədən sonra şəhid ailələri və müharibə iştirakçılarının müqabilələri ilə əhatə olunması üçün görülən tədbirlərə görə dövlət başçısına minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

44 günlük Vətən müharibəsinin qaziləri - Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı Vüsal Yaqubov postmüharibə dövründə şəhid ailələri və qazilərin rifahının yaxşılaşdırılması üçün ardıcıl şəkildə həyata keçirilən tədbirlərin bu kateqoriyadan olan vətəndaşlara xüsusi qayğıdan xəbər verdiyini vurğulayıb.

Həmçinin qazilər Qurbanəli İslamov, Namiq Seyfəddinli, Nurlan Məzənov, Alahverən Nuriyev, Mobil Əhmədov, Əvəz Banişpaşa, Elvin Vəliyev, Vəlif Məlikov, Elşən Lalayev, Məhəmmədli Baxışov və digərləri müharibədən sonra qazilərin mənzillə, avtomobillə, işlə, reabilitasiya xidmətləri ilə təminatı və s. istiqamətlərdə aparılan işlərdən razılıq ifadə ediblər.

Onlar həmçinin hələ müalicə olunarkən ziyarət edildiklərini və müalicə müddətindən dərhal sonra operativ şəkildə sənədləşmə aparılmaqla əlilliklərinin qiymətləndirilməsinin aparılmasının, Vətən müharibəsində yaralanaraq əzalarını itirmiş qazilərin son nəsil protezlərlə təmin

olunmasının və s. təqdirəlayiq olduğunu qeyd ediblər. Görüşdə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Anar Əliyev Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə şəhid ailələri, müharibə iştirakçıları ilə bağlı nazirliyin sosial dəstək paketinin hazırda da davam etdirildiyini bildirdi. Qeyd edib ki, bu sosial dəstək paketi artıq 100 min şəxsə əhatə edib, onlara 175 min xidmət göstərilib. Həmin şəxslərdən 93 min şəxsə proaktiv qaydada 103 min sosial ödəniş təyin olunub. Müalicə müddəti başa çatan qazılardan artıq 3 min şəxs əlillik dərəcələri və avtomatik şəkildə sosial ödənişlər təyin edilib. Bildirilib ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra həmin müharibənin şəhidlərinin ailələrinin və qazilərinin də mənzillə təminatına başlanıb. Postmüharibə dövründə 3500, ümumilikdə ötən dövrdə 12500 şəhid ailəsi və müharibə əlili mənzil və fərdi evlə təmin edilib. Vətən müharibəsinin 200 hərbçisi, ümumilikdə 300 müharibə əlili yüksək

texnologiyalı son nəsil protezlərlə təmin olunub. 1400 müharibə əlili 18 mindən çox reabilitasiya vasitəsi verilib. 5 min ailə sosial-psixoloji, 2500 qazimiz reabilitasiya xidmətləri ilə təmin edilib. Artıq 11 mindən çox qazi və şəhid ailəsi aktiv məşğulluq proqramlarına cəlb edilib. Son 4 ildə 1450-yədək, ümumilikdə ötən dövrdə 7400 müharibə əlinə avtomobil verilib. Son illərdə şəhid ailələri və müharibə əlillərinə yönəlmə sosial ödənişlərinin dəfələrlə artırıldığı vurğulanıb. 29 dekabr 2021-ci il tarixli sərəncamla "Müharibə veteranı" adı verilmiş veteranlara Prezidentin aylıq təqaüdüünün təyinatı prosesi icra olunub. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi sistemində də bir çox əməkdaşın Vətən müharibəsinin qaziləri olduğu, həmçinin əlilliyinin qiymətləndirilməsi sistemində də müharibədə iştirak etmiş həkim ekspertlərin çalışdığı qeyd edilib. Şəhid ailələri və qazilərimizlə bağlı sosial dəstək tədbirlərinin bundan sonra da davam etdiriləcəyi vurğulanıb.

Məktublar: problemlər, rəylər, təkliflər...

Cəlilabadda yeni "Şəhidlər abidəsi" memorial kompleksi inşa edilir

Cəlilabad Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrində 246 şəhid vermişdir. Onlardan 98 nəfəri İkinci Qarabağ müharibəsinin şəhiddir.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş şəhidlərin adlarının əbədiləşdirilməsi məqsədilə Cəlilabad şəhərində "Şəhidlər abidəsi" xatirə kompleksi inşa olunur. Böyük bir sahəni əhatə edən ərazidə əsas işlər yekunlaşdırılmaq üzrədir. Burada müasir üslubda meydançalar, bəzək ağaclarından və gül kollarından ibarət yaşılıqlar salınır. Əsas fraqment - stelaya uzanan xiyabanda və gediş-gəliş sahələrində təmət döşəməsi, xarici hasarların hörülməsi və marmərlə üzlənməsi, bulağın inşası artıq başa çatmışdır. Kompleksdəki ikitərəfli sütunlarda hər iki Qarabağ müharibəsində canlarını fəda etmiş cəlilabadlıların baryeləfləri və haqlarında məlumatlar olan lövhələr vurulacaq.

"Şəhidlər abidəsi" kompleksinin tikintisinin yaxın vaxtlarda başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Aydın HÜSEYNOV,
Cəlilabad rayonu

Sakinləri narahat edən problem həll olunur

Sumqayıtdakı fərdi yaşayış massivlərinin kanalizasiya problemi aradan qaldırılır. Uzun illərdir ki, əhalinin narahatlığına səbəb olan Acdərə kanal ətrafında aparılan işlərin ilkin mərhələsi artıq başa çatıb. Üstü açıq olan kanalın bir hissəsi beton borulara alınıb.

Sumqayıtın digər ərazilərində də analogi işlər görülür. Şəhər ərazisində əsas kanalizasiya kollektorlarının birinin istismar müddətini başa vurmuş qəzalı vəziyyətdə olan hissələrinin yenidən qurulması işləri mərhələli şəkildə həyata keçirilir. Təkcə ötən il məhəllədaxili və zirzəmi kanalizasiya xətlərində 3748 paqonmetr xətt dəyişdirilərək yenisi ilə əvəz olunub. O cümlədən 160 binanın kanalizasiya xətlərində təmir-bərpa işləri aparılıb. Eyni zamanda 35 quyu, 52 lyuk-qapaq dəsti, 62 yağış barmaqlığı təmir olunaraq 5763 quyu, 673 barmaqlıq, 46176 paqonmetr kanalizasiya xətti xüsusi təyinatlı maşınla yuyularaq işlək vəziyyətə gətirilib.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Paytaxtın ictimai nəqliyyat problemi nə vaxt həll olunacaq

Dövlət vətəndaşlarının rahatlığına xeyli diqqət ayırsa da, bəzi məmurlar öz işlərinə laqeyd yanaşaraq bunu gözəndən salırlar. Söhbət ictimai nəqliyyatdan gedir.

Paytaxtda avtobusların qrafiklə işləməməsi nəticəsində sərnişinlər xeyli vaxt dayanacaqlarda gözləməli olurlar. Nəticədə avtobuslarda o dərəcədə basabas yaranır ki, sürücü qapıları belə bağlaya bilmir. Eşitdiyimizə görə ölkəyə avtobuslar gətirilib. Lakin hələ də onları xətlərdə görə yoxdur. Niyəsi, səbəbi bilinmir. Bu, birinci məsələ. İkinci isə istismarda olan köhnə avtobusların bərdə vəziyyətdə olmasıdır. Xüsusən oturmaqçılar ələ gündədir ki, onlarda oturmamaq daha yaxşıdır. Məsələn, gündəlik istifadə etdiyim 165 nömrəli marşrutda işləyən avtobuslarda olduğu kimi.

Maraqlıdır, görəsən aidiyyəti orqanlar hara baxır? Niyə bu problemə bir öncəm çəkmirlər?

İman MİRZƏZADƏ,
Binaqədi qəsəbə sakini

Müasir məktəbdə təhsilin səviyyəsi yüksək olur

Hər bir millətin gələcəyi onun təhsildən asılıdır. Bu gələcəyin parlaq olması üçün isə tədris şəraitinin yaxşı olması çox vacibdir. O üzdən dövlət bu istiqamətdə bir sıra addımlar atır. Hətta ucqar kəndlərdə modul tipli müasir məktəb binaları quraşdırılır.

Tovuz şəhərindəki Adil Qasimov adına tam orta məktəb üçün də yeni bina tikilib. 624 şagirdlik məktəbdə yüksək standartlara cavab verən şərait yaradılmışdır. Tədris avadanlıqları tamamilə yenilənmiş, müasir laboratoriyalar və sinif otaqları

yaradılmışdır. Sevinirəm ki, mənim də övladım həmin məktəbdə təhsil alır. Hiss edirəm ki, məktəb binası istifadəyə verildikdən sonra övladımda yaxşı oxumağa böyük həvə yaranıb.

Hörmətli redaksiya! Təhsilimizə bu cür qayğıkeşliyi ölkə iqtisadiyyatında qazanılan uğurların bəhrəsi kimi qiymətləndirirəm. Balalarımızın hər cür tədris şəraiti yaradılmış məktəblərdə təhsil almasına şərait yaranan, bu işdə əməyi olan hər kəsə minnətdarlığımı bildirirəm.

Məmməd İBRAHİMOV,
Tovuz şəhər sakini

Küçə qəssabları yaşayış məntəqələrindən yığışdırılmalıdır

Hər gün Bakıya müxtəlif regionlardan yüzlərlə mal-qara gətirilir. Sonra da şəhərin küçələrində, xüsusən də əhalinin sıx olduğu yerlərdə həmin heyvanlar sanitariya qaydalarına məhəl qoymadan kəsilib satılır.

Acı həqiqət olsa da, deməliyə: bu cür küçə qəssablarının ətrafında yaşayan sakinləri obaşdan qışların yox, kəsilən heyvanların səsi oyadır. Ardınca sakin-

lər küçəyə axıdılan qanın və hər yanı bürüyən üfunət iyninin fəsadlarını yaşamağa məcbur olurlar. Bu proses demək olar ki, hər gün müşahidə edilir. Görəsən həmin sahəyə cavabdeh olan aidiyyəti orqanlar belə vəziyyətə niyə göz yumurlar? Axı ola bilməz ki, küçədə kəsilən heyvanın səsi onların qulağına çatmasın.

Düzdür, şəhərin bir sıra yerlərində xüsusi kəsim məntəqələri fəaliyyət göstərir. Amma küçə qəssablarının sayı daha çoxdur.

Bir əsas məqamı da xüsusi vurğulamaq istərdik. Mal-qara kəsilən ot-

kanlarının əksəriyyəti piyada yolunun üstündə, məktəb və uşaq bağçalarının yaxınlığında yerləşir. Qəssab bığağının heyvanın boğazına çəkilməsini izləyən, yaxud görünən uşağın hansı hissələr yaşadığını təsvir edə bilərsiniz? Heç şübhəsiz, bu, gələcəkdə müxtəlif fəsadlar törədə bilər. Belə hallar olmasın deyə yaşayış məntəqələrində, xüsusən şəhərlərdə heyvan kəsimi və ot satışı sahəsində qanunun tələbləri çərçivəsində ciddi qayda yaradılmalıdır.

Hüseyn KƏRİMOV,
Bakı

Yasamal rayonu, Əsəd Əhmədov küçəsi

Kəndimiz susuz qalıb

Son vaxtlar bizim Şəmkir şəhərinin siması başdan-başa dəyişib. Aparılan abadlıq və quruculuq işləri kənd və qəsəbələrdə də hiss olunur.

On illərlə sürən problemlər demək olar ki, öz həllini tapıb. Yol infrastrukturunu yenilənməklə yanaşı, qaz, su, yanacaq təminatı da qaydaya düşüb. Əhalinin güzəranı da xeyli yaxşılaşıb.

Bu məktubu yazmaqda məqsədim bəzi çatışmazlıqları diqqətə çatdırmaqdır. Yaşadığım Yeniyoł kəndi rayon mərkəzindən o qədər də uzaqda deyil. Kənddə əvvəllər mövcud olmuş problemlər əsasən aradan qaldırılıb. Lakin bir məsələdən başqa. O da kəndin su problemidir. Yazmadığımız, müraciət etmədiyimiz təşkilat qalmayıb.

Hazırda yaz-tarla işlərinin qızgın çağıdır. Kənd sakinlərinin yüz hektarlarla əkin sahəsi susuz qalıb. Doğrudur, dövlət başçısının sərəncamı ilə keçən il kənddə subartezian quyusunun qazılmasına başlanıldı. Lakin nədənsə işlər yarımçıq qaldı.

Hörmətli redaksiya! Bəlkə bu işdə bizə siz kömək edəsiniz. Artezian quyusunun qazınmasını yarımçıq qoyan təşkilatın yadına salarsınız ki, kənd sakinləri onları gözləyir.

Polad VƏLİYEV,
Şəmkir rayonu Yeniyoł kəndi

Qəsəbəmizdə sahibsiz itlər "meydan sulayır"

Bizim Tağıyev qəsəbəsi ərazi baxımdan elə də böyük deyil. Bir başından o biri başına bir-iki kilometr ola, ya olmaya. Qəsəbədə yerli icra orqanları da fəaliyyət göstərir. Soruşanda hamısı deyir ki, hər gün iş başındayıq.

Gələcək mətləb üstünə. Bu gün qəsəbədə axşamlar piyada gəzmək təhlükəyə çevrilir. Günortalar iri marketlərin qarşısında "istirahət" edən sahibsiz itlər hava qaralan kimi ova çıxırlar. Odur ki, bu saatlar küçəyə çıxsan, ilk qarşılaşdığın həmin itlər olur. Heç kəs

də zəmanət verə bilməz ki, onlar sənə üstünə cummayacaqlar. Üstəlik, onların quduz olmadığına da əminlik yoxdur.

Bəşə düşürük, heyvandırılar, onlar da yaşamaqçılar. Amma biz də canlıyıq, bizim də yaşamaq haqqımız var. Bu yerə gileymiz əlaqəli icra qurumundadır. Eşitdiyimizə görə, sahibsiz itləri təhlükəsizləşdirmək üçün dövlət hər il onlara vəsait ayırır. Elə isə niyə təkcə qəsəbədə yox, bəlkə də bütün yaşayış məntəqələrində sahibsiz itlər "meydan sulayır"?!
Ramiz İBRAHİMOV,
Sumqayıt, Tağıyev qəsəbəsi

Problem öz həllini tapmışdır

"Azərbaycan" qəzetinin 31.03.2022-ci il tarixli sayında "Binamızın zirzəmi zibilxanaya dönüb" sərəlvhəli məktubda göstərilən problemin həlli ilə bağlı Binaqədi Rayon İcra Hakimiyyətinə daxil olmuş 04.04.2022-ci il tarixli məktubunuza təəffüzdən baxılmışdır.

Məlumat üçün bildiririk ki, məktubda qeyd olunan problemin aradan qaldırılması və həlli məqsədilə Binaqədi Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən Binaqədi Rayon Mənzil-Kommunal Təsərrüfatı Birliyinə rəsmi müraciət olunmuş və qeyd olunan problemlər şikayətçilərin iştirakı ilə öz həllini tapmışdır.

Elxan ALLAHVERDİYEV,
Binaqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı

Qazlaşdırma mərhələli şəkildə həyata keçiriləcək

Redaksiyamıza Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinə daxil olmuşdur.

RIH başçısının müavini Təranə Bayramovanın imzaladığı məktubda bildirilir: "Qəzetinizin 15 fevral 2022-ci il tarixli nömrəsində dərc olunmuş rayonumuzun Əhmədabad kənd İnzibati Ərazi Dairəsinin Avdal kənd sakini İbrahim Məsimovun "Kəndimizə nə vaxt qaz verəcək" sərəlvhəli oxucu məktubu rayon icra hakimiyyəti tərəfindən araşdırılıb.

Bildiririk ki, qazlaşdırılmayan ərazilərin, eləcə də rayonun ucqar dağ kəndi olan Avdal kəndinin qazlaşdırılması işləri "Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq mərhələli şəkildə həyata keçiriləcək".

Sahibkarlara müraciət olunsun da...

"Azərbaycan" qəzetinin 31 mart 2022-ci il tarixli sayında dərc edilmiş "35-ə yaxın dağ kəndinin əhalisi avtobussuz qalıb" sərəlvhəli yazı ilə əlaqədar Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının səlahiyyətini icra edən başçının birinci müavini Cəlil Baxışyevdən redaksiyamıza cavab məktubu daxil olmuşdur. Məktubda bildirilir:

"Dəstər kənd inzibati ərazi dairəsinə 4 yaşayış məntəqəsi daxildir. Ərazi üzrə 461 təsərrüfatda 2067 nəfər vətəndaş yaşayır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 18 avqust 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə ayrılmış vəsait hesabına Dəstər kənd inzibati ərazi dairəsinin mərkəzindən keçən 27 kilometrlik Piran-Hamarat-Vijaker avtomobil yolu inşa edilmişdir. Əvvəllər böyük çətinliklə qat edilən avtomobil yolunda indi bütün növ maşınlar rahat hərəkət edir. Yolun rahatlığı nəzərə alınaraq təkcə bu ərazidən Bakı, Sumqayıt və digər şəhərlərə 4 mikroavtobus gündəlik olaraq sərnişinlərə xidmətini həyata keçirir.

Əlavə olaraq bildiririk ki, 87 min nəfər əhalinin yaşadığı Lerik rayonu 162 yaşayış məntəqəsini özündə birləşdirir. Kəndlərimizin heç birinə marşrut avtobusları işləmir. Sərnişinlərin daşınması ancaq şəxsi maşın sahibləri tərəfindən həyata keçirilir. Rayonumuzdan Bakı, Sumqayıt və ölkənin digər rayon və şəhərlərinə 100-dən artıq marşrut mikroavtobusları gündəlik işləyir.

Yaşayış məntəqələrindən sərnişinlərin daşınmasının həyata keçirilməsi üçün rayon icra hakimiyyəti "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"nin 4.9.2 yarımbəndinə uyğun olaraq rayonda yaşayan sahibkarlara marşrut xətlərinin açılmasını ötrü avtobus və ya mikroavtobusların alınmasını təklif etsə də, sərnişin daşınmasında intensivliyin olmaması nəzərə alınaraq məsələ ilə bağlı rayon icra hakimiyyətinə müraciət edən olmamışdır.

Gələcəkdə hər hansı fiziki və hüquqi şəxsdən belə bir müraciət daxil olarsa, marşrut xətlərinin açılmasına qanunamüvafiq qaydada köməklik göstəriləcəkdir".

Xalq düzəlişlərə "hə" dedi

Qazaxıstanda keçirilən ümumxalq referendumu nəyi dəyişəcək?

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin təşəbbüsü ilə ölkədə keçirilən referendumun nəticələri böllü olub. Son məlumata görə, referenduma Qazaxıstan Konstitusiyasına dəyişiklikləri ümumxalq səsverməsində iştirak etmiş vətəndaşların 77,18 faizi dəstəkləyib.

Mor deyir ki, indi təkcə Konstitusiyaya düzəlişləri qəbul etmək deyil, yeniliklərin tətbiqinə başlamaq vacibdir. Və bu, dövlət, vətəndaş cəmiyyəti arasında dialoq fonunda baş verməlidir.

Yerli politoloq Andrey Çebotaryov qeyd edib ki, Qazaxıstan Konstitusiyasına təklif edilən dəyişikliklər əsasən, partiya parlamentdə yer almaq üçün keçid faizi yeddidən beşə, partiya qeydiyyatı üçün tələb olunan seçici imzalarının sayı isə 20 mindən 5 minə endirilir və bütün qeydiyyat proseduru ümumiyyətlə sadələşdirilir.

Düzəlişlərin həyata keçirilməsi vacibdir

İctimai xadim, parlamentin eks-deputatı Murat Abenov vurğulayıb ki, ilk dəfə olaraq Konstitusiyaya mərkəzləşdirmə istiqamətində dəyişiklik ki, sadə qazaxıstanlılar həm regional, həm də milli səviyyədə siyasətdə iştirak edə bilsinlər. Onun fikrincə, əgər düzəlişlər referendumda təsdiq olunarsa, o zaman yerli hakimiyyət orqanları daha müstəqil olacaq, parlament palataları arasında münasibətlər və prezidentin kompetensiyası dəyişəcək.

Berlin Şərqi Avropa və Beynəlxalq Araşdırmalar Mərkəzinin (ZOIS) eksperti Beate Esməntin dediyinə görə, bu düzəlişlərin həyata keçirilməsi çox vacibdir. Xüsusən də prezident səlahiyyətləri məsələsi, sadə vətəndaşların siyasi proseslərdə iştirakı, yeni siyasi partiyaların yaranması baxımından əhəmiyyətlidir.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

"Bu, 6 milyon 163 min 863 nəfərdir", - deyən referendum üzrə Mərkəzi Komissiyanın sədri Nurlan Abdırov ilkin nəticələri açıqlayarkən bildirib.

Ümumilikdə səsvermə siyahılarına daxil edilmiş vətəndaşların 68,06 faizi referenduma iştirak edib. Rəsmi məlumatlara görə, düzəlişlərin lehinə səslərən əksəriyyəti Akmola və Şimali Qazaxıstan vilayətlərində qeyd alıb - 82 faiz.

Prezidentin islahatlarına dəstək

Ölkədə 2022-ci ilin faciəli yanvar hadisələrindən sonra Prezident Kasım-Jomart Tokayevin başçılıq etdiyi hakimiyyət Konstitusiyaya dəyişiklik yolu ilə Qazaxıstanda dərin islahatların aparıldığını elan etmişdi. Bu düzəlişlərin qəbul edilə bilməyəcəyinə isə vətəndaşlar iyunun 5-də keçirilən səsvermə zamanı qərar vermişdirlər.

Qazaxıstanda ölkə Konstitusiyasına dəyişiklik edilməsi ilə bağlı keçirilən referendumda vətəndaşlar bir suala cavab veriblər - "Siz Qazaxıstan Respublikasının Konstitusiyasına nəzərdə tutulan əlavə və dəyişiklikləri qəbul edirsinizmi?".

Referendumdan sonrakı gözləntilər

Qazaxıstanın Almaniyaadakı səfiri Dauren Karipov keçirilən "dəyirmi masa" zamanı qeyd edib ki, yeni Qazaxıstan konsepsiyası ölkəni güclü parlamento malik prezident respublikasına çevirəcək islahatlara əsaslanır.

Fridrix Ebert Fondunun Qazaxıstan və Özbəkistan üzrə regional direktoru Kristof Mor öz növbəsində Əsas Qanuna dəyişikliklərin məqsədinin "super-prezident idarəetmə sisteminin prezident-parlament idarəçiliyinə çevrilməsi" olduğunu bildirib.

"AzerGold" QSC ilk dəfə qızıl mədəninə rekultivasiya işlərinə başlayıb

"AzerGold" QSC-nin Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, istehsalat, əməliyyat, hasilat və fəaliyyətinin digər istiqamətlərində hər zaman ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini prioritet tutan QSC ilk istismarı tamamlanmış mədəninə texniki və bioloji bərpa işlərinə başlamışdır.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Ekoloji Ekspertiza Agentliyi tərəfindən yataq üzrə təsdiqlənmiş rekultivasiya planının birinci mərhələsi çərçivəsində mədənin boş süxur anbar ərazisində əvvəlcə texniki rekultivasiya işləri icra edilib, ərazinin mübit torpaq qatı bərpa edilib, yamacbərkitmə və səth axınlarının idarə olunması məqsədilə yamacalarda terraslar yaradılıb. Daha sonra bioloji rekultivasiya işləri həyata keçiriləcək ərazidə yaşıllaşdırma işlərinə başlanılıb. Layihə planının növbəti mərhələləri çərçivəsində isə mədənin digər hissələrində hasilat zamanı pozulmuş torpaqların bərpası üzrə işlərin davam etdirilməsi nəzərdə tutulub. Qeyd etmək lazımdır ki, bu, ölkənin dağ-mədən sahəsində istismarı tamamlanmış qızıl mədəni ərazisi üzrə ilk rekultivasiya layihəsidir.

5 İyun - Ümumdünya Ətraf Mühitin Mühafizəsi Günü ərzində başlanı-

lan rekultivasiya işləri çərçivəsində "AzerGold" QSC və cəmiyyətin podratçı şirkətinin ümumilikdə 50 nəfərdən çox əməkdaşının iştirakı ilə sözügedən mədənin ərazisində iməcilik aksiyası təşkil edilib. Mübit torpaq qatı bərpa edilən ərazidə 600 ədəd eldar şamı, 200 kiloqram yonca və 10 kiloqram qoz toxumu əkilib, ağac və bitki toxumlarına aqrotexniki qulluğun göstərilməsinə başlanılıb.

Qeyd edək ki, "AzerGold" QSC korporativ sosial məsuliyyət siyasətinə uyğun olaraq hasilat işləri həyata keçirdiyi bölgələrdə yerli əhalinin hərtərəfli dəstəklənməsi üçün sosial-iqtisadi yö-

nümlü tədbirlərlə yanaşı, ətraf mühitin mühafizəsi məqsədilə davamlı olaraq kütləvi tədbirlər, o cümlədən iməcilik, ağacəkmə və digər yaşıllaşdırma aksiyaları təşkil edir. Bu gündənk Çovdar mədəninin 15 hektardan çox ərazisində yerli şəraitə uyğun 10 mindən artıq ağac və kol bitkisi əkilib, yaşıllıqlar salınıb. Bundan əlavə, təqribən 40 hektara yaxın ərazinin yaşıllaşdırılmasında istifadə edilməsi məqsədilə gələcəkdə salınacaq palid tingliyi üçün 100 mindən çox toxum əkilib. Onlar texniki qaydalara uyğun olaraq daimi qulluqla təmin edilir.

7 İyun Ümumdünya Qida Təhlükəsizliyi Günüdür

Qida təhlükəsizliyimiz niyə qorunmur?!

Yararsız "kərə yağları", mənşəyi bilinməyən sallaqxana ətləri əhalinin sağlamlığını ciddi təhdid edir

"İndiki yeməklərin heç tutumu yoxdur..."

"Əvvəlki kimi deyil..."

"Dadı yoxdur..."

"Yağların əksəriyyəti keyfiyyətsizdir..."

"Yediyimiz ət bitirlik nə ətidir..."

Bu kimi daha neçə-neçə cümlə artıq hər gün məişətdə eşidiyimiz adətən fikirlərə çevrilib və problemin miqyasının böyüklüyünü göstərir.

Qida insan sağlamlığına birbaşa təsir göstərən amildir. Bəs gərəksən ölkəmizdə qida təhlükəsizliyi necə qorunur?

Qida rasionumuzda əsas yer tutan, yeməklərimizdə üstünlük verdiyimiz məhsullardan biri ət və yeməklərin hazırlanmasında daim istifadə etdiyimiz müxtəlif yağlardır. Ət enerji və protein mənbəyi olmaqla yanaşı, həm də yüksək bioloji dəyərə malik qida məhsuludur.

İnsan orqanizminin inkişafında, hüceyrələrin bərpasında, qan omlə gəlməsində, sinir sisteminin mükəmməlləşməsində qida mühüm rol oynayır. Ətin tərkibində 16-20 faiz zülal, 2-40 faiz yağ, karbohidratlar, mineral maddələr, fermentlər, azotlu və azotuz ekstraktiv maddələr var. Heyvanın növündən, yaşından və bəslənməsindən asılı olaraq ətin tərkibindəki faiz göstəriciləri müxtəlif ola bilər. Eyni zamanda ətin tərkibində A, D, E, B qrupu vitaminlərinə rast gəlinir. Təbii ki, ətin qidalanmada əvəzsi rol olsa da, çox yeyildə müxtəlif fəsadlara yol açır, eyni zamanda yediyimiz ətin hansı şəraitdə kəsilmiş, bu zaman sanitariya-gigiyenik qaydalara necə əməl olunması, heyvanın sağlamlıq vəziyyəti faktorlarıdır. Bu istiqamətdə hər hansı çatışmazlıq insan sağlamlığına birbaşa təhlükə yaradır.

Beynəlxalq səhiyyə təşkilatları gündəlik qidalanmanın sağlamlıqda mühüm rol oynadığını qeyd edirlər. Bəs həm ölkədə istehsal olunan, həm də idxal olunan qidalar sağlamlığımız üçün hansı təhlükələr yaradır? Əhali arasında müxtəlif qida məhsulları ilə bağlı daim narazılıqlar eşidirik, baxmayaraq ki, bu sahədə fəaliyyət göstərən qurumlar var. Müxtəlif qida məhsullarının əvvəlki dadının olmadığı, keyfiyyətinin aşağı olduğu tez-tez vurğulanır. Eyni zamanda yediyimiz ətin bəzən nə oti olduğu da şübhə doğurur. Bu istiqamətdə nəzarət tədbirləri həyata keçirilsə də, problemlər davam edir, saxta, zərərli yağlara, heyvan leşlərinə, qanunsuz, antisanitar şəraitdə fəaliyyət göstərən oti kimi məntəqələrinə, mənşəyi məlum olmayan heyvan cəmdəklərinə rast gəlinir. Bu sahədə nəzarətin güclü olmaması səbəbindən belə halların qarşısı alınmır.

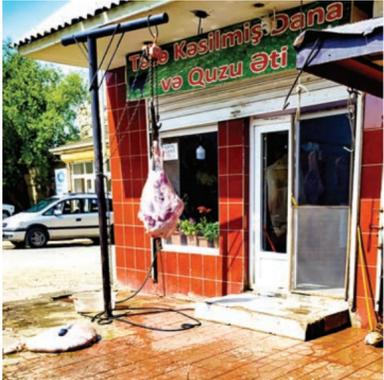

Ət məhsullarına nəzarət yoxdur

Qida mütəxəssisi Ağa Salamov qəzetimizə açıqlamasında deyir ki, Azərbaycanda ət kəsimi ilə bağlı böyük problemlər var. Onun sözlərinə görə, hətta şəhərin mərkəzində - Yasamal rayonu ərazisində antisanitar şəraitdə oti kəsimi həyata keçirilir, eyni zamanda kabab bişirilib satılır. Antisanitar şəraitdə kəsilən ət məhsulları mikrobioloji çirklənməyə məruz qaldığı təqdirdə xüsusən immunitet zəif olan insanların orqanizmində bəzən fəsadlar yaradır və zərərli maddələr qəbul edilə bilər.

Ət məhsullarının saatlarla ət havada qalaraq mikrobioloji təsirlərə məruz qaldığını vurğulayan mütəxəssis deyir ki, 10 saatlarla açıq qalan ət qəssabların dediyi kimi, özünü tutmur, əksinə oti dincəltmək, ölüm sortliyindən çıxartmaq üçün soyuducuya qoymaq lazımdır. Qəssabların isə soyuducuları hemişə boş olur. Əsasən isti havalarda mikrobioloji çirklənmə daha çox olur, ət məhsulu yararsız hala düşür və zərərliyə çevrilir.

Ağa Salamov qeyd edir ki, bəzən marketlərdə ətin qiymətinin ucuz olmasına rast gəlinir ki, bu da heyvanın yaşını göstərir. Yaşlı heyvanın ətinin rəngi dəyişik olduğundan məcbur qalıb ucuz satılır. Bəzən ictimai işə müəssisələrində, dönxaxanələrə leş ətlər satılır: "Azərbaycanda ət məhsullarına nəzarət sistemi güclü işləmir və belə qanunsuz hallar hər gün şəhərin mərkəzində baş verir. Əslində Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi yaradıldığı gündən ciddi addımlar atmalı idi".

Mütəxəssis gündəlik rasionda istifadə edilən yağlar barədə danışıq deyir ki, insan orqanizmi üçün zərərli olan, doymuş bitki yağlarının - marqarın və ucuz kərə yağlarının satışına rast gəlmək mümkündür. Doymuş yağlardan kərə, quyruq, nehrə yağları zərərli deyil. Bunlar insan orqanizmində mənimsənilir, övəz olunmaz yağ turşularını ödəyir. Trans, yəni hidrogenlə doydurulmuş yağlardan əvəz olunmaz yağ turşularını almaq mümkün deyil, çünki onlar süni bitki yağlarıdır. Belə yağlar yüksək temperaturda qızdırılır və hidrogenlə doydurulur, sonra rəngləndirici və dadlandırıcı maddələr qatılır. Nəticədə süni kərə yağı və ya marqarin əmələ gəlir. Təbii ki, bu yağların insan orqanizminə faydası yoxdur.

Leş ətlər regionlardan Bakıya daşınır

Azad İstehlakçılar Birliyinin (AİB) sədri Eyyub Hüseynov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, istehlakçılar tərəfindən oti kəsimi ilə bağlı ölkənin hər yerindən birliyi həftədə 6-7 dəfə zəng edilir. İnsanlar ət necə seçməklə, haradan almaq, qiymətin paradoksallığı, otdən hazırlanan kolbasanın qiyməti ilə bağlı çoxsaylı suallar verirlər.

Birlik sədri bu sahədə müəyyən iş aparıldığını, amma harada necə gəldi oti kəsiminin qarşısının alınmadığını, işlərin öz bəhrəsini vermədiyini deyir. Eyyub Hüseynov qeyd edir ki, hətta şəhərin mərkəzində belə heyvanların antisanitar şəraitdə kəsilməsi, murdar olan heyvan otlərinin regionlardan şəhərə daşınması müşahidə edilir. Bu halları ən yaxşı ifşa edən Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəxəssis Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsi-

Zərərli "kənd yağları"

Lakin hazırda anormal vəziyyət davam edir. Eyyub Hüseynov deyir ki, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi media ilə işləyib bilmir. Mediada otlə bağlı materialları, araşdırma və reportajları fəaliyyət göstərən araşdırılması, hansı işlər görüldüyü ilə bağlı məlumat vermir.

Azərbaycana idxal olunan və ölkədə istehsal edilən yağlarla bağlı danışıq ekspert deyir ki, ölkəmizdə müxtəlif firmalar tərəfindən zeytin yağları istehsal olunur və bunlar son dərəcə təmiz zeytin yağlarıdır. Əhali tərəfindən emədən bu yağları rahatlıqla ala bilərlər.

Xaricdən idxal olunan bitki yağlarında isə problemlər var. Bir neçə il əvvəl Rusiyadan gələn qarğıdalı yağının analizi keçirildi. Məlum oldu ki, qarğıdalı yağı ilə həmin yağın heç bir əlaqəsi yoxdur, hətta ixrac edən şirkət yerli Azərbaycan distribüterini də aldaraq, qarğıdalı ad altında başqa yağları Azərbaycana göndərir. Duru yağ bazarında bu kimi problemlərin olduğunu təsəvvüflə deyən E.Hüseynov birmənalı olaraq zeytin və yerli yağlara üstünlük verilməsini məsləhət görür.

Otlə yağları ilə bağlı da hər gün birliyi müraciət daxil olduğunu bildirir. Onun sözlərinə görə, kərə yağı seqmənti çox çirklənmiş sahədir. Xüsusən "nəmənin yağı", "nehrə", "kənd yağı" adı altında satılanların əksəriyyətinin demək olar ki, kərə yağı ilə əlaqəsi yoxdur. Əslində onlar spred, nisbətən ucuz qiymətə satılan yağlardır. Lakin ölkənin əm- tənə bazarında yerli və xarici istehsal olan standartlara uyğun yağlar da

dir, çünki onlar təkcə çərimələnir, həm də cinayət işi qaldırır, işi məhkəməyə ötürürlər. Nədənsə Azərbaycan məhkəmələri bəzən həmin zərərli xolesterindən söhbət gəddə bilməz. Amma süni bitki, doydurulmuş kərə, marqarin yağları birbaşa zərərli xolesterindir. Ən yaxşı zeytin yağıdır ki, ondan müxtəlif yeməklərdə, tərəvəz salatlarnın hazırlanmasında, xüsusən qızartma zamanı istifadə etmək olar. Çünki zeytin yağı istiliyə dözümlüdür. Ət məhsulları ilə yeməklər hazırlanan zaman isə heyvan mənşəli yağlardan, yəni kərə, nehrə, quyruq yağından istifadə etmək daha məqsəddüydür.

Onun fikrincə, oti kəsimi məntəqələrdə vəziyyətə tədricən yaxşıya doğru getsə də, lazımi effekt hələ göz qabağında deyil: "Mərkəzləşdirilmiş oti kəsimi istehsalatı hələ də tam düzgün işləmir, yenə də yol kənarında, harada necə gəldi oti kəsimi ilə bağlı ölkənin hər yerindən birliyi həftədə 6-7 dəfə zəng edilir. İnsanlar ət necə seçməklə, haradan almaq, qiymətin paradoksallığı, otdən hazırlanan kolbasanın qiyməti ilə bağlı çoxsaylı suallar verirlər.

Eyyub Hüseynov vurğulayıb ki, Azərbaycanda heyvanların identifikasiya məsələsi gündəmdədir. Amma hələ də heyvanların heç 1 faizi identifikasiyadan keçməyib. Bu işi həyata keçirən Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi əgər heyvanların identifikasiya məsələsinə holl edərsə, onda otlər markalanacaq, yəni istehsal edən firmanın adı, nömrəsi, digər rekvizitləri qeyd olunacaq, ətin hansı mənşədən gəldiyi məlum olacaq.

mövcuddur. Yerli Azərbaycan istehsalında hətta zavod şəraitində istehsal olunan, yerli marqarinlə qarşılıqlı yağlar var. Bəzən onlar kərə yağı kimi təqdim olunur, amma bu yağlar araşdırılmayıb.

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin adı var, fəaliyyəti isə...

Ekspertlərin dediklərindən, əhalinin narazılığından, gündəlik istifadə etdiyimiz məhsulların gündən-günə keyfiyyətinin aşağı düşməsindən bu nöticəyə gəlmək olar ki, qida təhlükəsizliyimiz təmin olunmur.

Bu sahəni tənzimləyən dövlət qurumu olsa da, onun fəaliyyəti hiss olunmayıcaq səviyyədedir. 2017-ci ildən yaradılan Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQT) 5 illik fəaliyyəti dövründə yalnız monitorinq apararaq kifayətlənir.

Qurumun vəzifələri sırasına istisna qədər yəni təmiz məhsulların, bitki və heyvan mənşəli məhsulların, qablaşdırma materiallarının, köməki emal maddələrinin zərərlişdirilməsi və utilizasiya (təkrar emalı, təyinatın dəyişdirilməsi və ya məhv edilməsi) da aiddir. Eyni zamanda qurumun tabeliyində olan qida təhlükəsizliyi sahəsində elmi-praktiki araşdırmaların aparılmasını, elmi prinsiplərə əsaslanan risk qiymətləndirilməsini, qida məhsullarının təhlükəsizliyi göstəriciləri üzrə tədqiqat xidmətlərinin göstərilməsini həyata keçirən Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutu da var. İnstitutun əsas fəaliyyət istiqamətlərindən isə insanlarnın həyat və sağlamlığını qorunması üçün qida təhlükəsizliyinin daha səmərəli təşkil, qida məhsullarının təhlükəsizliyi və minimum keyfiyyət göstəriciləri üzrə laboratoriya analizi, ekspertiza və tədqiqat (ölçmə) xidmətlərinin göstərilməsi də aiddir.

Bəs gündəlik istifadə etdiyimiz qidalar heqiqətdən laborator analizlərdən keçirmi? Əgər qidalarmız keyfiyyəti və təhlükəsizdir, niyə daim narazılıqlar eşidirik?

Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun tərkibində Bakı və Abşeron üzrə müxtəlif laboratoriyalar fəaliyyət göstərsələr də, artmaqda olan xəstəliklər, keyfiyyətsiz qidalar onların işləməməsindən xəbərdar verilir. Bu da göstərir ki, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin adı var, fəaliyyəti isə...

Mövzu ilə əlaqədar AQT-a suallar yönəldirsək də, sorğumuz cavab verilmədi. Belə qənaət yaranır ki, ölkədə qida təhlükəsizliyinin məsuliyyətini daşıyan qurum hələ fəaliyyəti ilə bağlı ünvanlanan suallara da etinasız yanaşır. Özü də bu hal artıq bir neçə dəfədir ki, təkrarlanır...

Əsmər QARDAŞANOVA,
"Azərbaycan"

Yüksək sürət, maksimum adrenalin...

Bakı "Formula-1" in cari mövsümdə 8-ci mərhələsinə tam hazırdır

"Formula-1" yarışlarının təşkilində nümunə göstərən Azərbaycan bulki turir də daxil olmaqla, daha iki il planetin sürət paytaxtı olacaq. 2016-cı ildən etibarən ölkəmizdə keçirilən "Formula-1" Qran-prisi həm ölkəmizin tədricənə, həm də iqtisadiyyatın inkişafına böyük töhfə verir. Sürət yarışları Azərbaycanın görməli və tarixi yerlərinin, istirahət-kurort imkanlarının, mükəmməl mətbəx və gözəl təbiətinin təbliğində, eləcə də ölkənin xidmət sektorunun inkişafında müsbət rol oynayır.

İdmanın bu növünün özünəməxsus azarkeş ordusu olsa da, "Formula-1" ölkəmiz üçün yeni idi. Azərbaycan Qran-prisinin təşkilatçıları olan Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətinin uğurlu təbliğat kampaniyası ölkəmizdə "Formula-1" idmanının sevənlərin sayını artırır. Azərbaycanın təbliğatı qarşısında qoyan əməliyyat şirkəti turistlərin ölkəmizə cəlb edilməsinə nail oldu. Ölkəmizdə keçirilən son 5 yarış ətrafında paytaxtda hotellərin dolu olması yarışın iqtisadi baxımdan mühüm rol oynadığını nümayiş etdirdi. Auditoriyasına görə futbol üzrə dünya çempionatından və Olimpiya oyunlarından sonra üçüncü yerdə olan "Formula-1" yarışına evsahibliyi etmək ilk növbədə Azərbaycanın güdrətindən xəbər verir.

"Formula-1" yarışlarının 2022-ci il mövsümündə 23 mərhələdən ibarət olacaq. Azərbaycan yarışlarının cari mövsümdə 8-ci mərhələsinə evsahibliyi edəcək. Mövsümün ilk yarışını martın 20-də Bəhreynədə keçirilib, son yarış isə noyabrın 20-də Əbu-Dabidə təşkil olunacaq.

Uzunluğu 6 kilometrden bir qədər artıq olan Bakı Şəhər Halqası trekin uzunluğuna görə dünyada ikincidir. Unikal xüsusiyyətlərə sahib olan Bakı Şəhər Halqası elə təşkil edilmiş ki, yarış zamanı "Formula-1" avtomobilləri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil olan İçərişəhər Tarix-Memarlıq Qoruğunu, şəhərin müasir göydelənlərini və Xəzərin sahilboyu hissəsini özündə birləşdirən Bakının cazibəkar simasını görəcəklər. Şəhər treki pilotlardan xüsusi dəqiqlik tələb edən İçərişəhərətrafi dar yoxuş hissəsi, inanılmaz sürət əldə etməyə imkan verən 2,2 kilometrlik dənizkənarı hamar hissəsi və s. bir sıra özəllikləri ilə yarış canlı olaraq televiziya qarşısında izləyən "Formula-1" azarkeşləri üçün də əsrəngiz şouya çevriləcək.

Qeyd olunduğu kimi, Bakı Şəhər Halqası şəhərin düz mərkəzindən və ən gözəl məkanlarından keçir. Təşkilatçılar trekin marşrutunu seçərkən ilk növbədə məhz bu məqamı nəzərə almışlar. Bundan başqa, trekdə yarış avtomobillərinin hərəkəti saat əqrəbinin əks istiqamətində olacaq. Trekin ən geniş yeri 13 metr, ən dar hissəsi isə trekin İçərişəhər ətrafında olan bölmələrində, o cümlədən 7-ci və 8-ci döngələrdə 7,6 metr təşkil edəcək. Start və finiş xətti Azadlıq meydanında olacaq.

"Formula-1" yarışları paytaxtımızda 2016-cı ildən keçirilir. Həmin il Avropa Qran-pri yarışlarının Bakı mərhələsi adlandırılan yarış iyunun 17-19-da təşkil olunmuşdu. "Formula-1" in Ba-

kı mərhələsində tarixdə ilk dəfə 21 mərhələdən ibarət yeni mövsümdə 11 komanda və 13 fərqli ölkədən dünyanın ən məşhur pilotları birincilik uğrunda mübarizə aparmışdır. Möhtəşəm yarışda dünya çempionu adını qazanmış 5 pilot iştirak etmişdi.

"Formula-1" üzrə dünya çempionatı birnəfərlik, açıq təkərli avtomobillərin yarışdır. Yüksək statusa malik olan bu yarışlarda sürücülər pilot, avtomobillər isə bolid adlanır. İl ərzində müxtəlif ölkələrdə "Formula-1" üzrə mərhələ yarışları, başqa sözlə, Qran-pri-

lər təşkil olunur. Dünyada geniş tamaşaçı auditoriyası olan bu turnirlər izlənmə sayına görə yalnız Yay Olimpiya Oyunlarından və futbol üzrə dünya çempionatından geri qalır. Daha çox sürət həvəskarlarının marağ dairəsində olan "Formula-1" Qran-pri-ri ilk vaxtlar ancaq Avropa ölkələrində keçirilirdi, hazırda dünyanı əhatə edir. Yarışları Beynəlxalq Avtomobil Federasiyası (FIA) keçirir. 1904-cü ildə Parisdə yaradılmış federasiya avtomobil idmanı üzrə təşkil olunan bütün növ yarış və tədbirlərə cavabdehdir.

"Formula-1" üzrə ilk rəsmi dünya çempionatı 1950-ci il mayın 13-də İngiltərənin Silverstoun trekinde təşkil olunmuşdur. Britaniya kral ai-

ləsinin də maraqla izlədiyi turnirdə 21 bolid qələbə uğrunda mübarizə aparmışdır. Həm təsnifat, həm də əsas mərhələdə finiş xəttinə birinci çatan "Alfa Romeo"nun italyalı pilotu Cüzeppə Nino Farina "Formula-1" yarışının ilk qalibi kimi tarixə düşmüşdür. Birincilik uğrunda mübarizədə onun əsas rəqibi komanda yoldaşı, argentinalı Xuan Manuel Fanxio olmuşdur. Lakin sonralar Fanxio bu məğlubiyyətin özünü yetərincə çıxarmışdır. Belə ki, o, karyerası ərzində 5 dəfə (1951-ci, 1954-cü, 1955-ci, 1956-cı və 1957-ci illər) dünya çempionu adını qazanmaqla rəqiblərinə aman verməmişdir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2022-ci il üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.
Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik
124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq
62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq
31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə
üzlaşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli
telefonla zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

Vətəndaşların qəbulu keçiriləcək

"Azərişiq" ASC-nin sədri Vüqar Əhmədov iyunun 7-də saat 10:00-da Qəbələ şəhərində Qəbələ və Oğuz rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edəcək.

Qəbul "Azərişiq"ın Qəbələ şəhəri, Zərifə Əliyeva küçəsi, 63 ünvanında yerləşən Şimal-Qərb RETSİ-nin inzibati binasında keçiriləcək.

Qəbul mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumlarının rəhbərləri-

rinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən baş tutacaq.

Qəbulda iştirak etmək istəyən şəxslər Qəbələ Elektrik Şəbəkəsinə və ya "Azərişiq" ASC-nin 199 çağrı mərkəzinə, onlayn isə info@azeris-

hiq.az elektron poçt ünvanına müraciət etməklə qeydiyyatdan keçə bilərlər.

Vətəndaşların diqqətinə çatdırırıq ki, qəbulda müraciətlər yalnız "Azərişiq" ASC-nin fəaliyyət istiqamətinə aid məsələlərə bağlı olmalıdır.

Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə bağlı mövcud sanitariya-epidemioloji vəziyyətə uyğun olaraq qəbulda peyvənd və ya immunitet sertifikatı, eləcə də əks-göstəriş sertifikatı olan şəxslər iştirak edə bilərlər.

Külli miqdarda narkotik vasitəni ölkə ərazisinə keçirmiş şəxslər saxlanılıblar

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi və Dövlət Sərhəd Xidmətləri narkotik vasitələrin qaçaqmalçılığına və qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə çərçivəsində birgə kompleks əməliyyat-istintaq tədbirlərini davam etdirir.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin və Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat xidmətlərində bildirilib ki, İran İslam Respublikasının vətəndaşlarının da daxil olduğu qaçaqçılardan əlbir olan bir qrup şəxsin narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olması barədə məlumatlar əsasında Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, 1987-ci il təvəllüdü Sabirabad rayon sakini Ataşov Rahim Hacı oğlu külli miqdarda narkotik vasitəni - 37 kiloqram 550 qram qurudulmuş mariyuana-

ni idarə etdiyi avtomobilin yük yerində daşıyarkən tutulub.

Aparılan araşdırmalarla dövlət sərhədini qanunsuz yolla keçərək külli miqdarda narkotik vasitələri Azərbaycan Respublikası ərazisinə keçirib İmişli rayonunda Rahim Ataşova təhvil verdiyi müəyyən edilən, üzvlərində şəxsiyyət-lərini təsdiqləyən sənədləri olmayan İran İslam Respublikası vətəndaşları - 1966-cı il təvəllüdü Mehriban Latif Mohsen və 1980-ci il təvəllüdü Parsa Jaffarlu Amrza Ramazan dövlət sərhədində saxlanılıblar.

Məlum olub ki, Latif Mehriban daha əvvəl də eyni əməllərə görə 2008-ci ildə Azərbaycan Respublikasında saxlanılaraq 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunub, 2014-cü ildə cəzasının qalan hissəsini çəkməsi üçün vətəndaşı olduğu ölkəyə təhvil verilib. O, İran İslam Respublikasında cəzadan vax-

tından əvvəl azad edildikdən sonra da eyni cinayət əməllərini davam etdirib.

Faktla bağlı Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətindən aparılan cinayət işi üzrə Rahim Ataşov Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 206.3.2-ci (qaçaqçılardan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən narkotik vasitələrin qaçaqmalçılığı), 234.4.1-ci və 234.4.3-cü (qaçaqçılardan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən satış məqsədilə qanunsuz olaraq külli miqdarda narkotik vasitələri əldə etmə, saxlama, daşıma və satma) maddələri, Latif Mehriban və Amrza Parsa Jaffarlu isə Cinayət Məcəlləsinin qeyd olunan maddələri ilə yanaşı, 318.2-ci (qaçaqçılardan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddəsi ilə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunublar. Həmin şəxslərin barələrində məhkəmənin qərarları ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektiv Baş Prokurorluğun Sənədlərlə və müraciətlərlə işin təşkilatı idarəsinin Dəftərxana sektorunun aparıcı mütəxəssisi Simuzər Nəsibovaya qardaşı

CEYHUN MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı İnzibati Məhkəməsinin kollektiv məhkəmənin hakimi Miminat Hacıbəyovaya həyat yoldaşı

İLQAR MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektiv Milli Məclisin deputatı Jalə Əhmədovaya atası

FƏRHAD ƏLİYEVİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

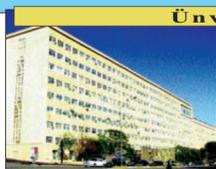
Mehman, Mobil və Rafiq Hüseynovlar, Rasim Ağamirov İlqar Hüseynova anası

QƏMSİYƏ PƏHLİVAN QIZI HÜSEYNOVANIN

Beyləqan rayonunda vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühəsiblik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməsi, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 5967
Sifariş 1575
Qiyməti 40 qəpik